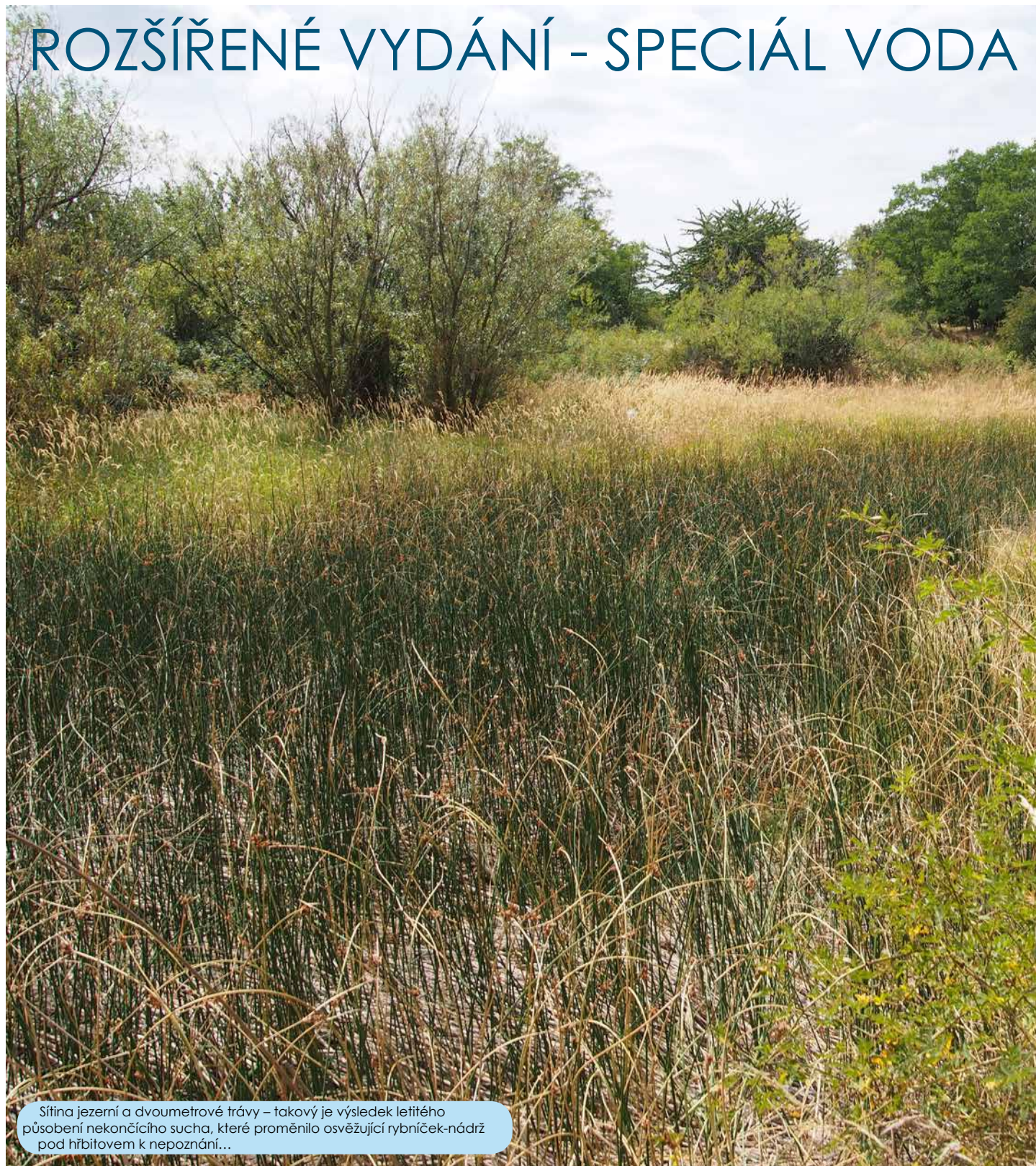

LÍŠNICKÝ ZPRAVODAJ

LÉTO 2019

ROZŠÍŘENÉ VYDÁNÍ - SPECIÁL VODA

Sítina jezerní a dvoumetrové trávy – takový je výsledek letitého působení nekončícího sucha, které proměnilo osvěžující rybníček-nádrž pod hřbitovem k nepoznání...

Foto: Zdeněk Lebl

**Chystáte se prodat nemovitost?
Chcete ji prodat bez starostí?
Zavolejte mi, rád přijedu za Vámi.**

RE/MAX
Horizont

Zahod'te své starosti, nabízím:

- ▶ **Profesionální zpracování prezentace nemovitosti**
- ▶ **Zajištění účinné inzerce na největších realitních serverech**
- ▶ **Férové a profesionální jednání**
- ▶ **Právní servis přes certifikovanou advokátní kancelář**
- ▶ **Bezpečnou úschovu peněžních prostředků**
- ▶ **Předání nemovitosti novému majiteli**
- ▶ **Kompletní servis spojený s prodejem nemovitosti**

Jaroslav Pýcha

☎ 722 490 490

Váš certifikovaný realitní makléř

Více o mně na www.jaroslavpycha.cz.

V této lokalitě hledáme:

*Rodinný dům
Byt v OV s balkonem
Chatu zděnou i dřevěnou*

jaroslav.pycha@re-max.cz

ZEMNÍ PRÁCE

M. Slabihoudek

Mníšek pod Brdy

Provozovna:
Průmyslová 1025
Mníšek pod Brdy

Tel.: 603 493038
318 592196
e-mail: m.slabihoudek@seznam.cz

Provádíme veškeré zemní práce včetně skládky
Stroje: CAT 442, TB 135 + kladivo, Bobek
Skládka a zpracování stavební suti
Prodej písků, štěrků, tříděného recyklátu a zeminy
Netříděný suťový recyklát zdarma
Plastové jímky a inženýrské sítě
Autodoprava: TATRA, Avia, Multikára
MAN + kontejnery
Fekál: IFA 5m³, Liaz 8 m³

Přijmeme:

- bagristu (v případě zájmu zaškolíme, možnost získání strojního průkazu)
- automechanika
- řidiče skupiny "C"

Nabízíme slušné platové podmínky a benefity

Restaurace u Káji Maříka

- Polední menu, obědy a večeře & grilování
- Velká zahrádka s dětským koutkem a venkovním koktejlovým barem
- Kuřácká a nekuřácká část (pondělí-neděle 11.00-14.00 nekuřácká celá restaurace)
- Dětský koutek

Wifi připojení ZDARMA

Skalecká 124, Mníšek pod Brdy

722 123 254

www.ukajimarika.cz

[/ukajimarika](https://www.facebook.com/ukajimarika)

SVATBY | RAUTY | VEČÍRKY | ŽIVÁ MUZIKA

Milí čtenáři,

klimatické kotrmelce posledních dní na Dobříšsku, kam to máme nějakých třicet kilometrů – při nichž z nebe padaly až třícentimetrové kroupy a na zahradách ničily všechno s láskou opečovávané, směřující k úrodě, stejně jako rozbíjely skleníky, dělaly díry do střech, pocuchaly skla i karosérie aut – nám spolu s neutuchajícím suchem dávají oprávnění, abychom se problematice počasí, potažmo aktuální nedostatečnosti vody věnovali zevrubněji. Ona dlouhá věta tedy ospravedlňuje fakt, že se při listování letním číslem budete s vodou potkávat bezmála na každém kroku, respektive na každé stránce...

ZÁVAZNÁ UZÁVĚRKA PODZIMNÍHO VYDÁNÍ JE 10. ZÁŘÍ t. r.

(PŘÍSPĚVKY PROŠIM ZASÍLEJTE VÝHRADNĚ NA ADRESU: lebl.zd@seznam.cz)

PO TOMTO DATU NENÍ TECHNICKY MOŽNÉ ZAŘADIT JE DO AKTUÁLNÍHO ČÍSLA!

Vážení sousedé,
právě máte v rukou takzvané „vodní číslo“ Lišnického zpravodaje. Právě takto jsme ho pracovníci nazvali, protože je to voda, jež je dnes hlavní téma, které hýbe současným děním.

Ještě před tím, než se pusíte do čtení o vodě, bych chtěla jenom krátce shrnout to, co se v Lišnici od posledního vydání zpravodaje událo, a také to, co nás v nejbližší době čeká.

Máme za sebou moc pěkné akce – Pálení čarodějnic, Výlov pstruhů, Burzu výpěstků a Bleší trh. Ještě jednou bych chtěla moc poděkovat všem, kteří se podíleli na jejich organizaci, protože uspořádat něco pro ostatní je ten nejtěžší úkol. Velké poděkování patří také návštěvníkům a návštěvnicím, kteří bez ohledu na nepřízeň počasí přišli, bavili se a všechny akce si užili. Bylo nás opravdu mnoho a to je pro organizátory vždy tou nejlepší odměnou a odhodláním pokračovat dál. Mám radost také z toho, že už padají další návrhy a náměty na to, co v obci zorganizovat. Tak se můžeme těšit, jestli se něco z těch nápadů promění v realitu...

Malým Mikulášem Čermákem to v nové škole a školce všechno začínalo...

Hry bez hranic

V sobotu 8. června jsme se zúčastnili již 7. ročníku regionálních Her bez hranic, tentokrát v Čisovicích. A ač jsme obsadili skvělé 8 místo, ostudu jsme Lišnici rozhodně neudělali. Stánek a dresy jsme měli opět jako vždy nejlepší a o to nám vlastně jde 😊! Vzhledem k otevření školního pavilonu jsme náš stánek i sebe stylizovali do filmu *Obecná škola*.

Děkujeme všem soutěžícím, nechali jsme tam úplně všechno, kotníky, kolena i palce. Všichni jsme si to parádně užili, nejvíc ale při přípravě a focení scének z filmu. A protože se fotky opravdu moc povedly, určitě je nezaložíme a v září na Lišnickém festivalu z nich připravíme výstavu.

Vítání občánků

V pondělí 17. června proběhlo v mateřské školce Vítání nově narozených lišnických občánků. Během roku se nám jich sešlo 15 a jsme moc rádi, že téměř všichni se tohoto slavnostního uvítání se svými rodiči zúčastnili.

Děti ze školky měly připravené pěvecké pásmo a pak už jsme s radostí popřáli pyšným rodičům. Velkou radost mám z toho, že s více než polovinou z nich jsme se viděli už podruhé a s některými dokonce potřetí 😊. Ještě jednou všem moc gratulujeme a přejeme hodně, a hlavně zdravé dětičky!

Lišnická Obecná škola na letošních Hrách bez hranic v Čisovicích se činila...

LÍŠNICE © LÍŠNICE © LÍŠNICE © LÍŠNICE © LÍŠNICE © LÍŠNICE © LÍŠNICE © LÍŠNICE © LÍŠNICE © LÍŠNICE © LÍŠNICE © LÍŠNICE © LÍŠNICE © LÍŠNICE © LÍŠNICE

Lišnický zpravodaj • ROZŠÍŘENÉ VYDÁNÍ - SPECIÁL VODA LÉTO 2019 • Čtvrtletník vydává obec Lišnice (www.obeclisnice.eu)

Příspěvky přijímáme na adrese: lebl.zd@seznam.cz nebo osobně na obecním úřadě. Jakékoli přetiskování textů či obrazových materiálů je povoleno pouze s písemným svolením vydavatele i autora. Přesná pravidla pro uveřejňování příspěvků najdete na webu obce:

www.obec-lisnice.eu/zpravodaj. Právo rozhodnout o jejich otištění si vyhrazuje redakce zpravodaje.

Přijem inzerce na adrese: inzerce@mirsa.cz.

Redakční kruh: Miloslav Humhal (šéfredaktor), Zdeněk Lebl (výkonný redaktor), Tomáš Fiala, Mgr. Hana Hrazdířová, Ing. Ondřej Hrazdířa.

Grafické zpracování a tisk: mirsa.cz.

Evidenční číslo periodického tisku: MK ČR E 19173. Náklad: 400 ks.

Toto číslo vychází v červenci 2019.

Už, už to vypadalo, ale zase nic... nad Líšnicí ani nekápne...

Svítilme na Vandřlci

V průběhu jara došlo k dokončení 2. etapy rozšíření veřejného osvětlení na Vandřlci. Konečně nám svítí celý kopec od Bojovského nádraží až k lesu. Trvalo to sice déle, než jsme původně plánovali, ale projekt bohužel nejdelší dobu strávil v projekci a na stavebním úřadě. Moc děkujeme za pozitivní ohlasy a také za vaši trpělivost.

Uzavření mostu přes D 4

Tato uzavírka se nás všech bohužel velmi citelně dotkla, nehledě na to, že příjezd do Líšnice přes sousední Klíнец připomíná spíš tankodrom než krajskou komunikaci III. třídy. Na základě těchto skutečností jsme na jednání pozvali zástupce Krajské správy a údržby silnic (KSÚS), aby nám sdělili, jakým způsobem bude koordinována uzavírka mostu a plánovaná oprava výše uvedené komunikace, a taky na jak dlouho je uzavření mostu plánované.

Dle sdělení mostního technika KSÚS dojde k úplné demolici mostu a jeho nové výstavbě. Pokud vše půjde podle plánu, měl by být most otevřený během příštího léta. Oprava komunikací přes Klíнец a Líšnici se zatím z důvodu přesunu finančních prostředků na výstavbu mostu odkládá na neurčito. Dále nám bylo sděleno, že v rozpočtu na výstavbu mostu jsou určené i peníze na opravu objízdných tras a komunikace bude z těchto prostředků průběžně během uzavírky udržována. Společně s obcí Klíнец požadujeme po KSÚS opravu komunikace III. třídy neodkládat a provést ji podle plánovaných termínů (oprava v Klínci k zatáčce pod golfem měla proběhnout už tento rok), přes Líšnici pak rok příští.

A co nás čeká po prázdninách?

V sobotu 21. září se na návsi uskuteční již další ročník Líšnického festivalu a tentokrát se opravdu máte na co těšit! Připravený program je velmi kvalitní, nabitý hvězdami z místa i okolí. Samozřejmě budou zase stánky s dobrým občerstvením, kávou, vínem, ciderem a dalšími lákadly.

A po loňském úspěchu animačního programu pro děti bude zajištěn také pro letošní ročník. Výtěčky ze stánků s občerstvením budou opět použity na organizaci a zajištění Líšnického plesu.

Mačky na tahu na podzim připraví pro děti **lampionový průvod** a strážidelný pochod temnou Líšnicí – **Halloween**.

V prosinci se opět můžeme těšit na již tradiční rozsvícení Líšnického vánočního stromu.

To všechno je ale ještě daleko před námi, teď máme před sebou léto, prázdniny a dovolené. Přeji vám krásné prožití těchto odpočinkových dnů, plno zážitků, a hlavně šťastné návraty domů.

Hana Navrátilová
starostka

Foto: Zdeněk Lebl
a archiv Hry bez hranic 2019

Známe snad poetičtější symbol léta?

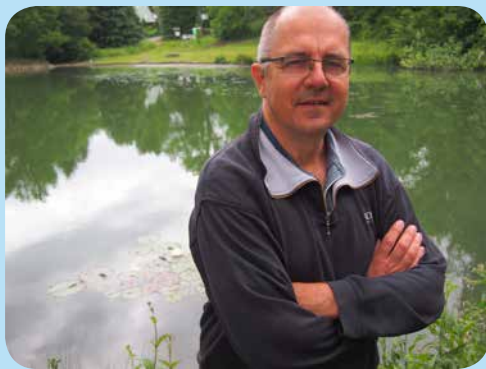
Voda byla, je a bude jednou z hlavních nezbytností ovlivňujících každodenní kvalitu našeho života, každého člověka i lidské dějiny. Je zdánlivě nekonečná a věčná, jenže tak tomu nemusí být navždy. Měli bychom už konečně „přešaltovat“ z nebezpečné jízdy po dráze netečnosti, lhostejnosti, nezájmu a uvědomit si, že „hodinu vody“ nám právě odbíjí čas, kterého rovněž ubývá.

FENOMÉN „VODA“

Poplach, jaký v Lišnici způsobilo tajné vypouštění shnilé odpadní vody do kanálu a vlivem tohoto toxického přítoku způsobilo havarijní stav zdejší čistírny odpadních vod, stejně jako událost, při níž po prudkém dešti, spláchnuty z polí doslova vletěly pesticidní látky do tůň, nejsou jen banálními případy všedního dne, případy lidské bezohlednosti a neodpovědnosti. Je to varování, s hodně vysoko zdviženým ukazováčkem: **TAK TAKHLE NE!** Tomu a řadě jiných aspektů spojených s fenoménem „voda“ z titulku článku lišnický zpravodaj naslouchal zásluhou hydrobiologa Marka Lišky, a to stylově – pod olšemi rybníka U Spáleného mlýna.

Zdeněk Lebl

Ilustrace a foto: autor a archiv

RNDr. Marek Liška

Vystudoval přírodovědeckou fakultu, obor hydrobiologie, které se také věnoval, stejně jako monitoringu povrchových vod. Odborně studoval přehrady, nádrže a procesy, které v nich probíhají.

Pracuje ve státním podniku Povodí Vltavy a má na starosti vodohospodářské laboratoře – v Praze, Českých Budějovicích a Plzni, kde se provádějí analýzy vzorků vody pro zákazníky, účastní se celé řady speciálních projektů. Hlavní činností je to, co Povodí Vltavy ukládá vodní zákon i evropské směrnice, tedy monitoring kvality vody a její vyhodnocování. Pro zajímavost – v roce 2005 tu byli schopni měřit 5 druhů pesticidů, zatímco dnes 300 účinných látek a jejich metabolitů...

monitoring kvality vody a její vyhodnocování. Pro zajímavost – v roce 2005 tu byli schopni měřit 5 druhů pesticidů, zatímco dnes 300 účinných látek a jejich metabolitů...

Nuže?

Bez životodárné tekutiny se neobejde příroda ani člověk – a právě o člověku je to dnes mnohem víc, neboť má vliv na krajinu a na všechno kolem něj. Natolik si zvykl na vodní blahobyt, že je v současné době průměrná spotřeba zhruba 90 litrů na hlavu, což je poměrně hodně, a paradox je v tom, že oproti předešlým 150 – 200 létům je běžný standard, že se pitnou vodou splachuje záchod...

Neméně zbytečně ji používáme na praní prádla, do myček nádobí, bazény spolknou obrovský objem vody. Mohlo by se stát, že vlivem suchých let v poslední době tenhle fenomén, který člověka nezbytně provází od jeho prvopočátku, najednou nebude v potřebné míře. Znamenalo by to, že některé z těchto civilizačních potřeb a vymožeností by se zkrátka musely redukovat. Kdyby nebylo možno vodu kde brát, nutně by naopak vyvstala potřeba úsporných opatření!

Pojďme si všimnout kvality vody obecně

V poslední době se tento vleklý problém značně změnil, včdyť v minulosti byly povrchové vody notně znečištěné průmyslovou výrobou, zatímco dnešní technologie čištění odpadních vod jsou na vysoké úrovni. Řada zastaralých „výrob“ navíc zkrachovala a u těch, co se povolují jako nové, navrhují se takové technologie, aby byly životnímu prostředí přátelštější a odpad nebyl tak intenzivní jako dřív. Znamená to, že třeba z papíren už neodchází do řek chuchvalce s velkým množstvím organického uhlíku. Pamatuji si jako malý kluk, když jsme byli v Českém Krumlově a nevěřičně pozorovali hladinu Vltavy, která unášela všechno to svinstvo z nedaleké papírny ve Větrní...

Jak bys tedy charakterizoval vyspělost současných čistíren odpadních vod (ČOV)?

Bezesporu jsou na poměrně vysoké úrovni, protože většinu běžných organických látek dvoustupňově ČOV vyčistí. Navíc většina těchto zařízení už dnes používá další – terciární čištění, jež odstraňují fosfor a dusík, takže z tohoto pohledu je situace výrazně lepší než dřív. Ale vyskytly se nové látky, takzvané *mikropolutanty*, kam řadíme hlavně pesticidy a další látky používané hojně v zemědělství – a to čím dál víc. Z pohledu jejich působení je můžeme rozdělit na *herbicidy* používané proti plevelům, *fungicidy* – ty jsou proti houbám a plísním, a *insekticidy* určené k hubení nežádoucích organizmů.

Největší vliv na kvalitu povrchových vod pak z tohoto pohledu mají herbicidy, které se aplikují *preemergentně*, tedy na holou půdu. Dojde k tomu, že za deště látku nezadrží a ta se

proplaví jednak do spodních vrstev pole a odteče podpovrchovým odtokem, ale i odtokem takzvané drenážní vody, jestliže na daném poli existuje funkční meliorace (*meliorace* = *odvodnění zamokřené půdy nebo naopak její zavlažování*), nebo je ona látka prostě spláchnuta z povrchu.

Ještě něco dalšího ohrožuje činnost čistírny?

„Bohužel ano! Farmaka – léčiva, jakými jsou povrchové vody značně zatížené a čistírny je dokážou odstranit jen částečně, v některých případech skoro vůbec. Potom se zvýšená koncentrace léčiv, tentokrát v „neléčivých vodách“, musí ředit jinou vodou, jež do takto „obohacených“ toků přitéká.“

Jenže bez léků se v naší „chemické moderní době“ už neobejdeme...

Jenže dnes se léky často užívají ve vyšších dávkách, než by bylo skutečně nutné.

Takže bychom se nad našimi zvyky řešit všechno pilulkou měli zamyslet, nemyslíš?

To rozhodně. Ale on další efekt mající vliv na znečištění povrchové vody oním pacientem či jen konzumentem léku tkví v následné lidské moči, a pak taky v nesmyslném spláchnutí nespotřebovaných léků do záchodu nebo jejich ledabylým vyhození do běžného odpadu!

Když Vltava v Českém Krumlově ještě nebyla pokryta pěnou z papíren v nedalekém Větrní. Díky bohu je tomu tak znovu i dnes!

Voda, voda, voda...

Jen ti osvětenější zbylé léčivo vracejí do lékáren, což by mělo být standardní počínání.

Tak to bychom měli o čistotě vody. A jak coby vodohospodář nahlížíš na její množství v naší zemi?

Problém je v tom, že Česká republika je střechou Evropy – voda, která u nás spadne, oteče do Černého, Severního i Baltského moře. Je jen na nás, chceme-li ji používat – když už si na ní stavíme náš vodní blahobyt, ty své potřeby – jakým způsobem ji tady zadržíme.

V poslední době se mluví jednak o technických opatřeních, jaké je možné provádět v krajině, tedy o různých revitalizačních zákrocích, a pak i čím dál víc o stavbě nádrží. A právě to je dnes často frekventovaný spor odborné veřejnosti, jestli stavět nádrže, nebo se přiklonit k revitalizaci.

Revitalizace

Revitalizace (z lat. re-, znovu a vitalis, životný, životaschopný) znamená obnovení a oživení. Do našeho „příběhu vody“ spadá:

revitalizace odvodněných ploch – tůňe, mokřady, rašeliniště – **krajiny** – rekultivace, celková obnova a oživení krajiny poškozené lidskou činností ve všech jejích funkcích – **zeleně** – omlazení, případně nová výsadba stromů v parcích, omezení asfaltových a betonových ploch a podobně – **vodních toků a rybníků** – odbahnění, snaha omezit umělé zásahy a obnovit funkce celých ekosystémů.

Myslím, že na to není úplně jednoznačná odpověď a oba takové přístupy mají něco do sebe a bylo by dobré je kombinovat. Zejména tam, kde je vyšší koncentrace lidí a nějaký zdroj povrchové surové vody pro úpravu na vodu pitnou. Stejně tak je však vhodné obohatit krajinu a vrátit ji tam, kde byla předtím, remízky nebo třeba záchytné průlehy (můžeme se o nich dozvědět víc v textu Naléhavý příběh

Po stamilionové investici v letech 2015 – 2017 do zadržování vody v krajině, v rámci které vnikly v lokalitách ve správě Vojenských lesů a statků ČR (VLS) tři desítky malých vodních děl, spustil státní podnik druhou fázi programu Živá voda VLS. Za bezmála 73 milionů korun jsou v lesních lokalitách investice do 20 malých vodních děl, které by měly pomoci v krajině udržet vodu. Nejvíce jich vyrostlo v suchem nejpostiženějších moravských lokalitách na Libavě a především na Dražanské vrchovině, ale také v středočeských Brdech, na Šumavě a v severočeském Ralsku.

Za komunismu nedomyšlené meliorace doslova ukradly polím i loučkárnou vodu. (Foto: časopis Vesmír)

vody na str. 12).

Chybí nám do pomyslných „vodních hodin“ vůbec ještě čas, nebo už jsme ve stavu minutu po dvanácté?

Na to je jediná odpověď: doteď lidé nebyli v pozici, že by byli nuceni s vodou jakkoliv šetřit. Každý, kdo si chtěl ráno vyčistit zuby, otočil kohoutkem a voda jednoduše tekla. Jenže tak už tomu pokaždé nemusí být... Proto bychom bezesporu všichni měli přispět svou troškou ušetřené vody „do mlýna“, když to budeme parafrázovat.

Takže kde svou troškou do mlýna už přispívají?

Určitě v aridních – suchých, vyprahlých, pouštních zemích, jako je Blízký východ. Zejména v Izraeli mají velice propracovaný systém. Třeba při recyklaci vody k závlahám dokonale využívají vodu odpadní. Není to ale samospasitelné, protože to s sebou nese nemalé nároky na její kvalitu. Jednak musí být velmi dobře vyčištěná, a stejně je to nutné dořezávat čistou vodou. I tak se na pole dopraví velké množství solí a dalších látek, byť je voda vyčištěná.

A jak je to tedy s odpadní vodou u nás?

V minulosti, když u každého stavení bývaly suché záchody, se odpadní voda nedopravovala tak rychle od stavení až do řeky... Zatímco dnes klasická domácnost v porovnání s dřívějším vyprodukuje obrovské množství odpadní vody z našeho umývání, z pračky, myčky i ze záchodu, kterou je kvůli jejímu objemu zapotřebí rychle vyčistit! Kdežto dřív byl tento tekutý odpad výrazně koncentrovanější a zůstával u domu. Půdní filtr si s tím tam někde na hnojišti velice dobře poradil. Na rozdíl od současné „potrubní dopravy“, ať už z vesnice nebo města – ze všech míst, která vyprodukují hnědou a šedou tekutinu, jak se dnes říká vodě z koupelen a kuchyní, která se hrozně rychle žene přes čističku do řeky. Takže má jen málo času, aby se dala dokonale vyčistit.

Dalo by se tedy proti proudu času říct, že archaický suchý záchod – ony pověsné kadibudky, které my starší nemůžeme nepamatovat, protože byly nedílnou součástí venkovského domu, byly ve světle toho, cos právě shrnul, ekologičtější?

I když tenhle systém byl z hlediska základních lidských potřeb méně komfortní, z pohledu znečištění vodních toků – ano, příznávám, ekologicky byl méně zatěžující. Třebaže riziko zasakování nevhodných látek do podzemních vod rovněž existovalo, ale ona zase nebyla tak nadměrná produkce, jakou máme dnes...

Dokázal bys to nějak kvantifikovat?

Když si představíme systém někdejších suchých záchodů (v řadě případů ve spojení s hnojištěm hospodářského stavení) s funkčním

Revitalizovat by se měla i rašeliniště. Líbezná šumavská Chalupská slaf už to však našťásti nepotřebuje...

Spláchnout nespoteřované léky do záchodu je z hlediska čistoty odpadních vod těžký hřích!

Pouštní a polopouštní Izrael se při čištění odpadní vody dostal na jedno z předních míst světa. Kapkovou závlahou recyklovaná tekutina umožňuje vyrůst třeba zelenině

Eutrofizace vody

Eutrofizace je proces **obohacování vod o živiny**, především o dusík a fosfor. Rozlišujeme dva typy eutrofizace:

1. Příklad: Příklad – hlavním zdrojem je výplach živin z půdy a rozklad mrtvých organismů -
2. Nepříklad: Nepříklad – způsobenou lidskou činností. Dusík a fosfor pocházejí nejčastěji ze zemědělské výroby (hnojiva, odpadní produkty), během dešťů jsou splavovány do vodních ploch a toků. Dalším nejvýznamnějším zdrojem jsou splaškové odpadní vody (např. prací prášky) a průmyslové vody, jejichž součástí jsou látky s obsahem dusíku a fosforu.

Proces eutrofizace je podporován také intenzivním rybařstvím. Další přísun živin (krmění ryb) podporuje eutrofizaci.

Důsledkem eutrofizace je nejprve přemnožení planktonu a sinic, které způsobují tzv. vodní květ. Přemnožením těchto organismů dojde k zastínění dna, kde rostou další rostliny, rychlému vyčerpání živin ve vodě rozpuštěných. Začne docházet kyslík. Následuje kolaps celého systému a organismy ve vodě zhytnou. U dna přitom dochází k rozkladu organické hmoty bez přístupu kyslíku, čímž se do vody mohou uvolnit toxické látky...

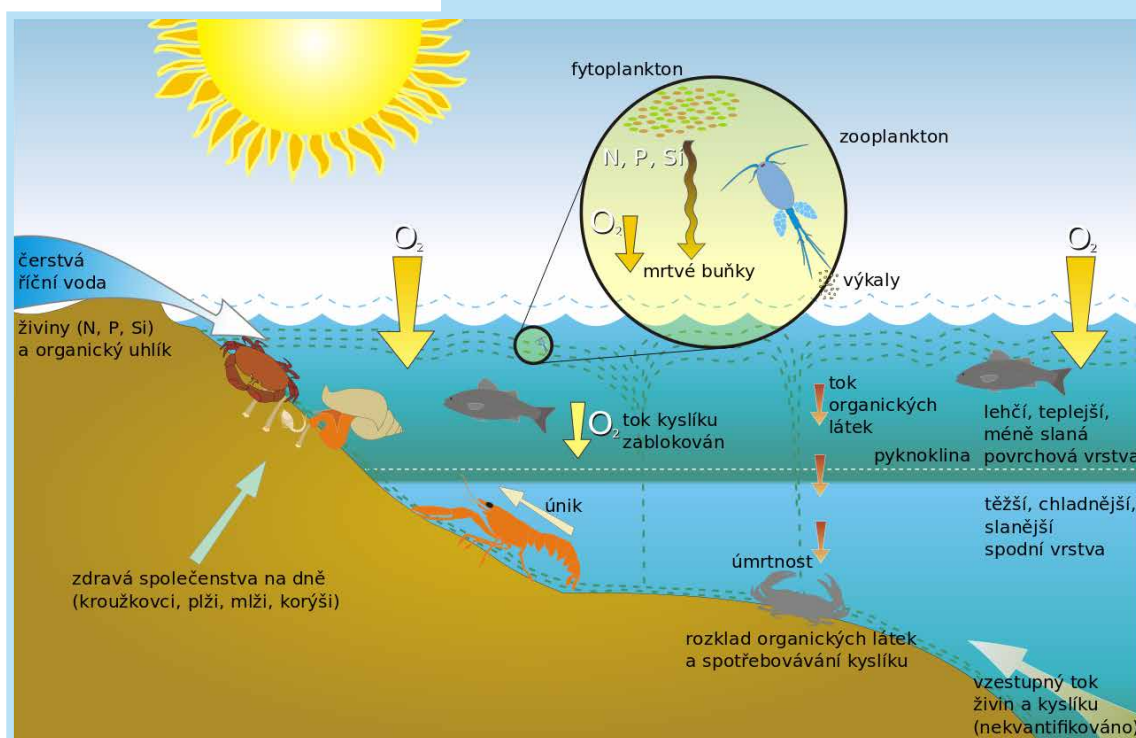

Tak kadibudky byly poměrně ekologické. Zajímavé...

půdním filtrem, jsem přesvědčen, že to nezatěžovalo povrchové vody jako náš moderní, zdánlivě neposkvrněný způsob nakládání s biologickým odpadem.

Trochu to popírá náhled na věc. Když se na konci 50. a začátkem 60. let minulého století, zejména s výstavbou nových rodinných domků pomalu začaly instalovat záchody splachovací, byli jsme přesvědčeni, že se díky odpadním jímkám zbavíme lidského odpadu, který by nás mohl ohrožovat...

Rozumím ti, jak to myslíš. Zejména tam, kde máme třeba písčitou půdu, rozhodně je to zcela jistě velké riziko, že tyto odpadní látky

„vleť“ do studny a negativně nám ovlivní jediný zdroj pitné vody.

Jako všechno – ani tohle není věc černobílá. Ale já tím chci říct, že je rozhodně lepší způsob nakládání s odpadem, pokud jde přes čistírny, jenže musejí být dokonale funkční! Nicméně POZOR: ony nadmíru dobře „šlapou“ ve stavu „hydrologického míru“. Avšak pokud se spustí trvalejší dešť, řada českých měst nemá vyřešeno zasakování dešťové vody. U každého supermarketu je monštrózní parkoviště s umělou asfaltovou nebo zámkovou plochou a voda, která rychle spadne, často je odvedena do dešťové kanalizace, kde není žádný „zásak“. Město je dokonale propláchnuté, vodě se přikázal směr čistírka, ale ta to neunes... Buď ji to vypláchne, nebo je tam takzvané odlehčení, což znamená, že voda tekoucí z města se prostě odpoj a teče přepadem rovnou do řeky. Samozřejmě s sebou bere i nečištěnou vodu z města, protože v řadě případů neexistuje oddělená kanalizace, ale společná. Ve finále tedy odpadní voda naředěná vodou dešťovou stejně zatěžuje vodní tok...

Co se stane pak?

Tuhleto odlehčovací vodu jsme změřili a zjistili, že v sobě nese obrovské dávky fosforu a dalších látek, které jsou druhotným zdrojem živin pro eutrofizaci vodních toků a nádrží. Je tedy nutné se této otázce věnovat a budovat takzvané odlehčovací nádrže a další technická opatření.

Zelené střechy mají zelenou hlavně ve Skandinávii

V důsledku sucha a kůrovcové kalamity jsou u nás ohroženy lesy na téměř miliónu hektarů. Pokud stát významně nepodpoří obnovu lesů, může mít tak rozsáhlé náhlé odlesnění bez dostatečné náhrady lesa extrémně závažné dopady na vodní režim v krajině.

Nějaký poutník zanechal stopy v saharském písku. Jestlipak po nás zbude aspoň to, nepoučíme-li se a nezačneme s vodou šetřit už teď?

A co ony takzvané balastní vody z dešťů, které pohlíí kanalizace, ty přece můžou poškodit biologický, „čisticí“ materiál na čistírně, že?

Moderní „čovky“ už mají technická opatření, takže nastane-li enormní přítok vody – aby se nestalo, co říkáš – ještě než by měla doputovat do čistírny, odkloní vodu do odlehčovací nádrže, odkud je následně po dešti přečištěna čistírnou. Nemá-li ČOVka tuto možnost, rovnou tuto balastní vodu přesměrují do vodního toku. Jinak by došlo k poškození čistírenského zařízení.

Pomůže pokrok při zavádění zelených střech?

Určitě! Takový zásak, při němž by se voda maximálně zadržela ve městě nebo i ve vsi a zbytečně neodtekla přes zpevněné plochy, by byl více než žádoucí.

No ale jde přece pořád o jakýs takýs udržitelný stav našeho životního prostředí...

Však taky pokud se dnes chystá rekonstrukce nějaké zastaralé čistírny, musí se myslet i na takováto opatření a pokud možno nešetřit na nepravém místě!

V americkém Utahu se pesticidy – jak vidět – aplikovaly už roku 1919

V té souvislosti mě napadá, jestli sofistikované technologie Izraelců jsme schopni či ochotni v blízké budoucnosti realizovat i u nás?

Právě teď se o tom intenzivně hovoří, protože je v přípravě fázi evropské nařízení, které se zabývá oním reuse, tedy znovuvyužitím odpadních vod, například pro kapkovou nebo jinou závlahu. Ale všechno se to točí kolem nastavení parametrů kvality této vody, čili do jaké míry by měla být vyčištěná, aby to v některých případech nemělo negativní důsledky na zdraví.

Ale na pozadí převažujícího sucha – máme dnes 30. června a vedro atakuje sedmatřicítka na teploměru – stojí přece za to s tím nějak bojovat, ne?

To jistě, vždyť dřív nebo později se tím zabývat budeme muset, pro-

Chemii neunikne ani vinná réva...

...natož obilí rozstříkované mechanicky

...stejně jako ručně (Foto: Pixabay)

tože sucho, které započalo před několika lety, postupuje pořád dál, třebaže v květnu jsme si užili dešť, ztráta je tak velká, že řada podzemních zdrojů vodu pořád nemá...

Mění se míra znečištění odpadní vody podle jednotlivých měsíců v roce?

To, co odchází z lidských sídel, je konstantní, jelikož člověk je tvor pravidelný, má stejné zvyky. To, co se mění, jsou věci závislé na hydrologickém cyklu a na teplotě – například vyplavování dusičnanů. Nejvíce jich je v řekách, ale i ve studních v zimě a ta křivka směrem k létu klesá, protože nejvíce jich z půdy odchází s vodou.

Podobně jsou na tom i vzpomínané pesticidy – když je sucho, z půdy se vyplavují jen nepatrně, zatímco za mokra nepoměrně víc. A úplně nejvíce se vyplavují v době, kdy se aplikují – tedy na jaře a na podzim. Znamená to, že ve vodě je těch rodičovských látek víc.

Co si máme představit pod pojmem rodičovské látky?

Hovoříme o rodičovských látkách pesticidů, protože ty metabolizují (metabolismus = látková přeměna). Takže to, co zemědělec dnes aplikuje do půdy, je ona rodičovská látka, jenže moderní pesticidy se velice rychle mění na takzvané *metabolity* a původní látku už v průběhu čtrnácti dnů v půdě vůbec nemusíme naměřit, zato tam naměříme její rozkladné produkty, relativně stabilní, a ty v zemi vydrží poměrně dlouhou dobu.

Teď prosím úplně konkrétně: jak to dopadlo se vzorky vody, které jsi odebíral na území naší vsi?

Výsledek odběru z několika tůňek a studní je následující:

Rybniční rezervoár U Spáleného mlýna přirozeně ochlazuje prostředí a přispívá k příjemnější atmosféře – tak nějak by to mohl zhodnotit doktor přírodních věd Marek Liška

Tůňky obsahovaly vysoké koncentrace některých škodlivých látek. Přitom se odběr prováděl opakovaně – v září a v únoru – a v některých případech koncentrace škodlivin poklesla pouze na čtvrtinu.

Jelikož bylo v té době poměrně sucho, je pravděpodobné, že hlavní příval zmíněných látek byl v září, říjnu a předpokládám, že jsou značně rezistentní, odolné, takže zůstávají „na místě“.

Ve studánkách byly naměřeny zejména metabolity pesticidů, v podstatě tam nebyly aplikované rodičovské látky. **Přítomnost metabolitů pesticidních látek však svědčí o dlouhodobé aplikaci přípravků na ochranu rostlin v okolí studní, ze kterých byla voda analyzována.**

Obecní vrt má kvalitu vody dobrou, většina sledovaných látek byla pod mezí detekce použité analytické metody nebo jen na velmi nízkých hodnotách. Zde je však na místě určitá ostražitost a kvalitu vody kontrolovat pravidelně.

A teď ti řeknu, co mě vyloženě štve. Nevidíš jako vodohospodář pro-fiklad k proklamovanému šetření právě s dešťovou vodou úzkopr-sé zabetonování, nedejbože vyasfaltování a vydláždování i těch nejprávnějších chodníků, obecních i soukromých plácků ve prospěch parkovacích nebo zkrátka „upravených“ ploch – skrývající se za modernizací a vylepšováním vesnického prostoru – kam se dřív „dešťovka“ pohodlně vsakovala a pomáhala udržovat hladinu podzemní vody, zvlhčovala vzduch v době letních veder, zatímco z takhle utěmovaného terénu bez užítku uteče do potoků, stok, rybníků, nasycená civilizačními odpady?

Rozhodně je to krok proti přírodě!

Všechno trvá nějakou dobu... V Evropě už zaplaťpámbu existuje řada míst, která jdou systémem takzvaných „chytrých měst“, jež propa-gují, o čem mluvíš – zachycování dešťové vody do oněch zásaků nebo záchytných nádrží a voda je pak využitelná k dalšímu použití, ke kropení ulic, coby zálivka atd. Totiž čím je menší procento onoho přirozeného pokryvu a čím větší procento vydlážděné či jinak zpevněné plochy, tím rychleji dochází k odtoku vody pryč. Ale nejenže se zkrátka nevsákne, ona se tím pádem nevypařuje, takže příslušná lokalita se o to víc ohřívá. A do studní nepřijde nic...

Pokud dešť spadne příkladně někde v lese, přirozeně se vsákne a při odpařování vytváří mikroklimatické ochlazení.

Letošní Světový den vody 22. března se nesl v duchu hesla **Nezapomínat na nikoho, vždyť ve svých domovech nemají více než dvě miliardy lidí přístup k pitné vodě.**

Takhle dramaticky bych to asi neviděl. Zatím pořád existují nějaká technická opatření, jak problémům s vodou pomoci. Ale my se tou odpovědí vracíme na začátek, kdy jsme si řekli, že si lidé zvykli nejen na vodní blahobyt, ale především na pohodlí, jaké jim dostupnost vody poskytuje – a to je problém... Protože neumějí nebo nechtějí vodou šetřit.

Jaké bys ze svého pohledu viděl posláni člověka pro záchranu vody v horizontu času, který žijeme?

Základ je jednoznačně v nastavení myšlení lidí. Důležité je, jak každý z nás už ve vlastní domácnosti s vodou nakládá. A máme-li díky své profesi možnost jakkoliv ovlivnit způsob hospodaření s ní, dejme se cestou, která nepůjde proti přírodě. V opačném případě se to pokaždé vymstí!

A když se k tomu přidá zdejší pramen vody čisté, může se mluvit o zázracích všedního dne. Zatím...

Celostátní program Vracíme vodu lesu, největší v historii podniku, odstartovaly Lesy České republiky. Více než miliardu korun podnik investuje do staveb, které zadržují vodu v lese i v krajině. Nyní buduje 73 nových nádrží, 292 obnovuje. A přibývají další.

Já vím, je to spíš filozofická otázka, ale přece jen: jestli se v blízké budoucnosti nedokážeme poučit z chyb, jaké de facto dennodenně praktikujeme, dá se předvídat, že je voda – ten fenomén, o němž celou dobu vedeme tuhle „dišputaci“ – smrtelně ohrožená tekutina?

NALÉHAVÝ PŘÍBĚH VODY

Tak z tohoto mraku se na humna nad Líšnicí snese leda poštolka za účelem obstarání si myši

Tak zase neprší a neprší, lamentujeme už druhým rokem za sebou... Jenže ono neprší už mnohem déle a zásoby „nadzemní“, ale bohužel i podzemní vody jsou bezmála na úrovni nula-nula-nic... Koloběh vody v přírodě je však jedním ze základních procesů ovlivňujících život člověka. Vědět, čím je takový cyklus ovlivňován, je klíčové pro zachování dostupnosti vodních zdrojů v dostatečné kvalitě. Ty jsou stále více ovlivňovány činností člověka a vystaveny změnám klimatu. Následkem toho dochází k častějším výskytům extrémních jevů, jakými jsou povodně a období sucha. A právě sucho, stále častější a delší, nás bezprostředně a pokud možno urychleně nutí zadržovat vodu v krajině.

Zdeněk Lebl
(s přispěním odborné literatury)
Foto: autor a archiv

Dešťovou vodu na zemi jen tak neudržíme

Její vypařování z krajiny je zásadní, protože přibližně dvě třetiny vody, která spadne v podobě srážek, se dříve či později vrátí zpět do atmosféry v podobě vodní páry.

Retence vody – tedy její „schraňování“ – to už je jiné...

Ale jak nám stále se opakující povodně připomínají, naše krajina má problémy s krátkodobým zadržením čili retencí vody.

Přírodní podmínky jsou v tomto ohledu nepříznivé na šedesátí procentech našeho území, další problémy si přiděláváme sami způsobem, jakým s krajinou zacházíme.

Zemědělská půda České republiky zaujímá rozlohu 4,22 milionu hektarů, z toho orná půda má výměru 2,99 mil. ha a velká část odtoku vzniká mimo jiné i zde. Nevyhneme se ani odtoku z lesů. Za deště se voda z lesa jen hrne, vždyť chybí rozsáhlejší technická opatření na zadržení vody z lesních komplexů (zasakovací příkopy, protierozní cesty...) Například-li 100 mm srážek, znamená to, že na plochu jednoho hektaru dopadne 1000 kubiků vody, což je pro představu rychle o hraně 10 metrů. Tato voda by měla zasáknout nejlépe na té samé ploše, na kterou spadla. To však mnohdy není možné, neboť bez většího užítka odtéká a způsobuje problémy v níže položených oblastech.

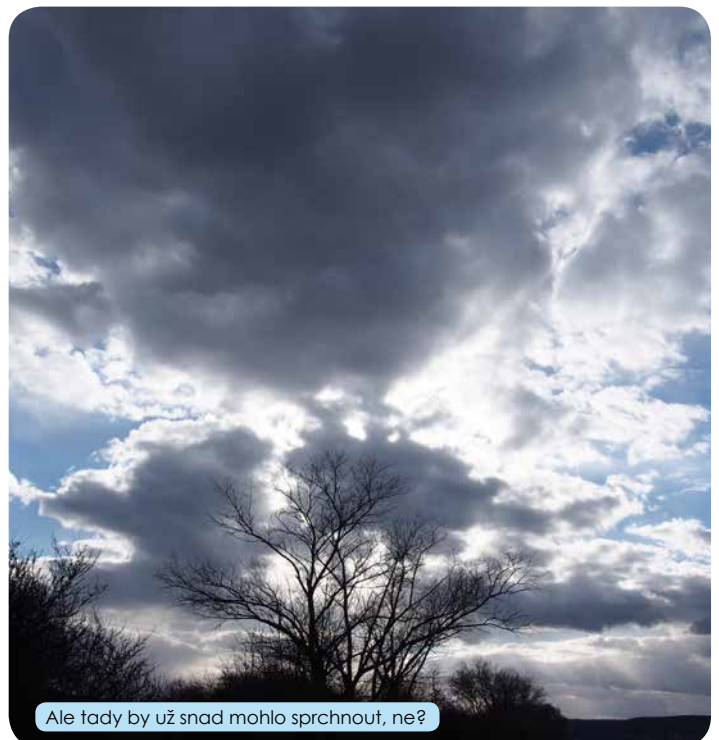
Hoře z nerozumu

K zadržení vody dochází jak na povrchu terénu a v přizemní vegetaci, tak v nadložním humusu a v hlubších vrstvách půdy, takže její zvýšení je možno docílit pomocí technických a biologických opatření. Snížená „zachytitelnost“ vody v povodí se podílí jak na vzniku bles-

kových povodní, při nichž intenzita srážek překračuje intenzitu vsaku (infiltrace). Vsakovací kapacita půdy už bývá zcela naplněna a ve svažitých podmínkách nastává odtok a následně zalamování rukou obyvatel postižených domů...

Rozhodlo se už na newyorské burze

Protipovodňové zábrany na tocích zvyšují množství vody v korytě (zabraňují rozlivu) a zvyšují rychlost vody, na což doplácet níže položené oblasti. Současný systém obhospodařování zemědělské půdy má kořeny v době vzniku Československa. Agráři se v roce 1920 rozhodli, jakou cestou obhospodařování půdy se vydat, zda směrem dánského hospodaření (obilí, zornění půdy), nebo holandského (dobytek na maso, louky a pastviny). Tehdejší cena komodit na newyorské burze rozhodla o typu výroby zaměřeném na obilí. Už tenkrát bylo nevědomky rozhodnuto o snížení retenční kapacity půdy.

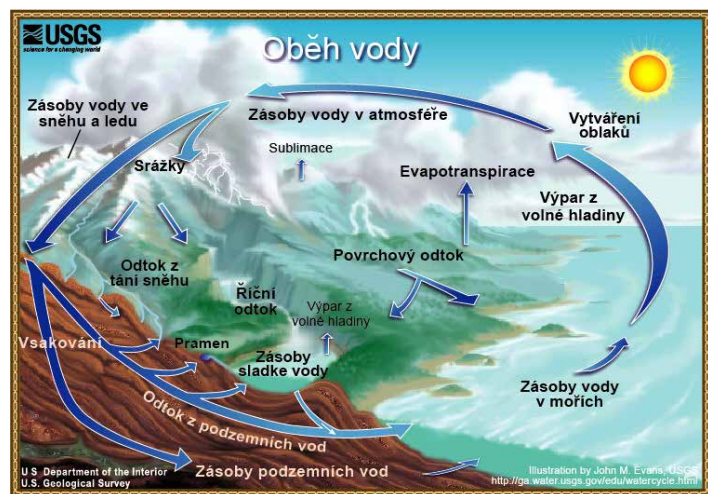
Ale tady by už snad mohlo sprchnout, ne?

V té době však existovala malá políčka, nebyly výjimkou louky střídané ornou půdou, meze, remízky, půdu neudusaly traktory a jiné kolosy, ale našlapovala na ní drobná kopyta koní.

Větší problémy s retencí vody nastaly po roce 1948. V komunistickém systému tvorby krajiny zmizely meze (ty samy o sobě mají sice malou retenční schopnost, ale rozbíjely a zpomalovaly soustředěné proudy vod tekoucích po pozemku), výrazně se začaly zvětšovat bloky orné půdy, tedy ony nešťastné dlouhé širé rodné lány, na zemědělské pozemky se dostala těžká mechanizace, půdy v povrchové i podpovrchové vrstvě byly utužovány.

Nedivme se, že klesají zásoby podzemních vod!

Eroze půdy byla do převratového roku 1989 velmi vysoká, po roce 1992 však trend zhoršování retence vody v půdě vyvrcholil. **Souvisí to se zcela nesmyslným obhospodařováním zemědělské půdy, protože na 74 procentech orné půdy pěstujeme obilí, řepku a kukuřici.** Z krajiny po roce 1992 postupně zmizely pícniny, kterých je v současnosti o 21 procent méně při porovnání s celkovou výměrou orné půdy, a zelené hnojení a nastoupily technologie bezorebného zpracování půdy (podpovrchové ztuhňování půdy). A pak se divíme, že klesají zásoby podzemních vod...

Voda prostě nemá šanci zasakovat, může pouze odtékat

Protože se zvýšila eroze, a tím se snížila hloubka půdního profilu (tedy i retenční kapacita půdy), začaly se ve zvýšené míře aplikovat pesticidy, které mají negativní vliv i na půdní faunu. Ta v půdě vytváří preferenční cesty a umožňuje rychlejší zasakování intenzivních srážek. Za sucha, na které si zemědělci stěžují, si částečně mohou sami – podporou eroze a rychlejšího odtoku vody z pozemků. Čím menší hloubka půdního profilu, tím menší zásoba vody v půdě využitelná pro rostliny, ale i sucho ve vodních tocích. Dalšími faktory jsou klimatické podmínky, které však neumíme ovlivnit a dlouhodobě předvídat.

Úděsné dílo někdejších komunistických mocipánů – rozorávání mezí. Mělnicko 1950

Chlácholíme se, že je Egypt od Líšnice daleko?

Jenže k téhle spoušti na Příbramsku to máme nějakých pětadvacet kilometrů!

Naši předci vyvinuli důmyslná protipovodňová opatření – třeboňskou rybníční soustavu nebo švýcarský systém takzvaných přeronových polí, propustí, přivaděčů a sběrných struh v povodí Úpy a Metuje, který zachycoval i povodňové stavy vod. Současné české zemědělství tyto, i zkušenosti z Asie a Ameriky, úplně ignoruje.

Doufejme, že to u nás nedopadne jako s rybníkem v Korně u Karlštejna, kolem něhož autor chodil dvacet roků – až do loňska. Celý vyschl!

Proto je nesmírně důležité prohloubit nebo zakládat nové tůňe či jezírka, nejlépe poblíž lesa, jako tohle ve Vesci pod Řípem

Dusičany i sinice

V zemědělské krajině jako je ta naše – líšnická – se zvýšily koncentrace, ale i odnosy živin, dusičnany ve vodách obecně, ale i v pitné vodě se objevily pesticidy v povrchových vodách, rovněž ve vodách podzemních (viz www.chmi.cz), výrazně se zvýšila eutrofizace vod, tedy jejich obohacení živinami, v našich podmínkách především fosforem. To jsou jen příklady. Jsme na začátku léta a leckde se nemáme kde koupat – vždyť právě zvýšená eutrofizace rybníků a nádrží způsobuje rozvoj sinic a řas...

Spojovacím článkem všech těchto problémů je ve velké míře retence vody. Čím je větší, tím větší je možnost odbourání pesticidů a dusičnanů, zachycení erozních splachů a vody v povodí.

Zvýšení retence zemědělské půdy by vedlo ke snížení objemu a rychlosti odtoku, ke snížení eroze, zlepšení jakosti vody, snížení eutrofizace i ke zvýšení zásob podzemních vod.

Kde máme chytré české zemědělství, které tu vznikalo staletí? Jak to, že není veřejným zájmem možnost koupání lidí v kvalitních rybnících a jezerech, jak to, že není definován veřejný zájem v oblasti jakosti vody? Jak to, že lidé nemají nárok na pitnou vodu bez pesticidů?

A jestli přšet nepřestane, snad si nebudeme muset ztlouct archu jako Noe?

Definujme veřejný zájem i na obecní úrovni!

Bez toho nebudeme schopni proměnit zemědělství tak, aby podporovalo zadržování vody v naší krajině

Prohloubit staré příkopy... například

Samotné přehrady na vodních tocích nestačí, vodu musí zadržet technická a biologická opatření na půdě. Do krajiny je třeba dostat jak technická opatření (například záchytné zatravněné průlehy o šíři 12 m a hloubce 1 m umí zadržet na jeden běžný metr 8000 l vody, vsakem přes travní porost zlepšovat jakost vody, dále pomohou i příkopy, suché nádrže a malé rybníky), tak i biologická opatření (zatravnění). Mokřady navazující na technická opatření mohou retenci vody výrazně pomoci.

No, a když přijde opačný extrém – přívaly vody z bleskové bouře, to pak velkou vodu nestačíme vyhnat ze zahrady, v horším případě z domu... (Foto: D. Kopačková)

Průleh

Je to protierozní opatření zadržující vodu a půdu v krajině. Jedná se o mělké široké, často zatravněné příkopy s mírným sklonem zatravněných svahů, vytvořené s nulovým nebo malým podélným sklonem. Vytvářejí se na prudších delších svazích s ornou půdou. Průlehy vytvoří „schody“, které umožní napříšené vodě se do půdy vsáknout. U rybníků jde o průleh vsakovací, nebo umožňující neškodný odtok zachycené vody z pozemku (průleh odváděcí). Kromě zadržování vody v krajině může průleh zabránit také přívalovým povodním.

Tlačí nás čas!

Správné umístění jednotlivých opatření v terénu, s výjimkou vodních toků, není u nás právně řešeno, mimo pozemkové úpravy. Ale ty jsou v ČR plánovány na několika desetiletí... Máme tolik času?

Trvá to všechno moc dlouho, protože na většině pozemků dnes hospodaří nájemci, a ne skuteční vlastníci. V plánu společných zaříze-

Žlutá je sice nejjasnější teplou barvou s povzbuzujícím a rozveselujícím účinkem. Prý je i symbolem moudrosti a vysoké inteligence. Podporuje myšlení, povzbuzuje nervy a oživuje paměť. Napomáhá uvolnění, svobodnému vývoji a komunikaci při navazování kontaktů. Proč tedy ničí naši krajinu už tím, že se do jejího růstu musí napumpovat šilena kvanta pesticidů? Jo – a taky způsobuje alergii, protože vylučuje směs přírodních těkavých organických látek, a tím dráždí i nealergiky...

ní, mezi něž patří například budování polních cest, malých vodních nádrží, suchých poldrů, mezí, příkopů, teras apod., se objevují velmi sporadicky opatření ke zvýšení retence vody.

Už Evropská vodní charta přijatá ve Štrasburku před padesáti lety definovala požadavky na jakost vody, ale i retenci vody v povodí. Od té doby se zlepšila jakost vody ve vodních tocích (výstavba čistíren odpadních vod) a pokročilo se při odstraňování znečištění z průmyslových závodů. V oblasti retence vody na zemědělské půdě je však vidět výrazný deficit opravdu účinných opatření.

Výstavba nových přehrad je jistě chválehodná, při extrémních hydrologických jevech (sucho, povodně) mají přehrady svůj význam. **Ale přehrady plné sedimentů, eutrofizovaných vod, pesticidů nebo i sinic jsou dvojsečná zbraň.**

Proto musíme řešit, a to bez dalších odkladů, promyšlené zadržování vody v krajině. Snížíme-li povodňové dopady extrémních srážek, zlepšíme výrazně jakost vody a kromě jiného se teď v létě aspoň budeme mít kde koupat.

Sinice – tyto jednobuněčné potvory vyvolávají alergické reakce, při nichž dostaneme rýmu, někdo vyrážky na břicho, stehnech i jinde po těle, dráždí oči a můžou způsobit i zánět spojivek

A JAKÁ NÁPRAVA SE CHYSTÁ U NÁS V LÍŠNICI?

Loňské sucho rybník na návsi zdecimovalo na větší kaluž... Jak tomu bude letos?

Tůně dokážou zadržet přes 1500 m³ dešťové vody - nechají ji vsáknout a množí se zde obojživelníci, ptáci i hmyz...

Dlouhodobě nefunkční rybníček-nádrž mezi západním koncem vsi a hřbitovem by se rovněž měla dočkat revitalizace

1) Studie odtokových poměrů v obci

Společností VHS PROJEKT s.r.o. byla dokončena studie, která se zabývá vytipováním míst v části katastru obce, s rizikem vzniku soustředěného odtoku povrchové vody za dešťů. Studie je zásadním podkladem pro další projektovou činnost při opatřeních na zadržování vody v krajině, preventivních opatřeních před povodněmi, atd... Studie je také důležitým podkladem při pozemkových úpravách a určuje místa, která by měla být prioritně využita pro nakládání s povrchovými vodami a zároveň navrhuje způsoby technického řešení.

2) Projekt „LÍŠNICE – OPATŘENÍ PRO ZVÝŠENÍ RETENCE VODY V ÚZEMÍ

Jde o projektovou přípravu právě jednoho z míst vytipovaných výše uvedenou studií odtokových poměrů – plochu mezi západní částí obce a hřbitovem.

Na této ploše by měla být vybudována soustava tůní zachycující vody z přívalových dešťů, a to jak z polí, tak z komunikace. Součástí je i revitalizace nefunkční nádrže. Jedná se o projekt kombinující protipovodňová opatření spolu s retencí a vsakováním vody v krajině. Aktuální stav vyžaduje vydané stavební povolení a povolení nakládání s vodami.

3) Jan Abt postavil tři tůně na pozemcích pastvin a realizoval průlehy a remízy zachycující dešťovou vodu a umožňující její vsakování.

4) Projekt na rekonstrukci rybníka na návsi

Máme připravený projekt na kompletní rekonstrukci, a to ve fázi dokumentace pro zadání zakázky. Čekáme na vhodný dotační program. Bude odtěžen sediment ze dna, rekonstruován objekt požeráku a bezpečnostního přelivu, provedeno návodní opevnění z kamene nasucho. Počítá se s opravou nátokového objektu včetně lávky a dotěsnění hráze.

5) Čistírna odpadních vod (ČOV)

Počítá se s modernizací čeracích elementů a úpravou ke zlepšení kvality vypouštěných předčištěných vod.

6) Projekt zásobování části Varadov pitnou vodou a její odkanalizování na ČOV Líšnice

Podmínkou je zkapacitnění akumulace vodárny, rekonstrukce ČOV a části páteřní stokové sítě. Bude nutná součinnost obyvatel dotčené lokality, a to ve formě finanční, i uvolnění parcel či pozemků k realizaci projektu.

7) Vyřešit problém v systému hospodaření – zemědělské praxe na polích okolo obce

Nevýhody konvence (snižování schopnosti půdy zadržovat vláhu, zdroj pesticidů a jiných látek do podzemních vod).

Jan Abt a Ondřej Hrazdira
Foto: Jan Abt a Zdeněk Lebl

„ĚAFKA“ DO VLASTNÍCH ŘAD ČILI PROČ JE VODY MÁLO?

Nejsme přece ve vyprahlé Africe, žíznivé Indii, ani na Arabském poloostrově, kde nekápllo i několik roků, řekneme si, jenže mnozí z nás už si ze své studny na zahrádce okurky nezalijí a tráva jim žlutne před očima. Jen pomyslení, že z našich kohoutků zasychí vzduch jakožto jediný vodovodní projev, je z říše paniky, zděšení, ofšesného snu. Jistěže naši bombardují zprávy o tenčící se kapacitě životodárné tekutiny ve světových rezervoárech – ale tady? U nás? Divže člověka nenapadají katastrofické scénáře typu: namísto ložního povlečení jednou budou svatebčané věnovat novomanželům pár kanystrů vody – ti movitější pak celou cisternu. Anebo ti, kteří mají vrtanou artéskou studnu se samovolným výtokem, budou z útrobu Země takovou vodu moc dávat – jak se u nás říkávalo – „po vejslužce“. Ale vážně – zamysleme se, proč voda tak žalostně ubývá?!

Zdeněk Lebl

Foto: autor a archiv

...a to my si řekneme – vždyť je to jen kapka jednou za čas...

...a za pár měsíců nemusíme ze studny vytáhnout ani vědro!

Teď přichází řada na onu řafku z titulku tohoto textu, tedy úder čí ránu do vlastních řad čili takovou morální facku sobě samému/. Příčina – a sice jedna z největších, jakou nám nikdo neodpáře – je bezesporu náš čím dál komfortnější způsob života, na jehož počátku je rozšiřování zástavby.

Věříte, že v naší rodné vlasti každý den na tuto nebohulibou činnost nenávratně padne kolem patnácti hektarů půdy, která by v panském stavu (kdyby se s ní nemanipulovalo) dokázala zadržet až 75 kubiků vody?

Smrky, které jsme masivně nestačili odlesnit na kšeft, v krátké době sucha sežral brouk lýkožrout

Hodina vody

Voda byla, je a bude jednou z hlavních nezbytností ovlivňujících každodenní kvalitu našeho života, každého člověka i lidské dějiny. Je zdánlivě nekonečná a věčná, jenže tak tomu nemusí být navždy. Měli bychom už konečně „přešaltovat“ z nebezpečné jízdy po dráze netečnosti, lhostejnosti, nezájmu a uvědomit si, že „hodinu vody“ nám právě odbíjí čas, kterého rovněž ubývá.

Ďábelská daň století mobilů a virtuálního světa

Významným faktorem stěží zadržitelného úbytku vody je vysoká spotřeba a konzum moderní společnosti. Stavíme nové a nové výrobní haly, skladové prostory, stavíme si prostorné domy. A voda teče

a teče – do průmyslových podniků, do sprch a van, kde s ní plýtváme, jako by ji automaticky vyráběla nějaká fabrika támhle za humny...

A pak – naše populace narůstá a vyrůstá na ovoci a zelenině „vyhnané“ umělými hnojivy, protože se snižuje kvalita půdy, v níž chybí humus. Bez mikroorganismů není schopna absorbovat vodu v potřebném množství, zadržovat ji a pozvolna uvolňovat. Masivnímu odlesňování a tím zlovůli vysoušení krajiny významně sekunduje brouk lýkožrout.

Kape vám doma kohoutek a instalatér nikde? Obrovské množství vody se zbůhdarma ztratí z vodovodní sítě. Ve starém, neudržovaném řádu je to až 50 %!

Za posledních dvacet let sice klesla průměrná spotřeba vody běžného Čecha o třetinu. Ale nejásejme zas tolik, po skokovém zdražení v 90. letech minulého století a dalších zdražovačkách ani není divu. Od roku 1989 do současné doby zdražila voda více než 100x!!!

Takhle si počiná ve dřevě, z něhož jsme měli mít nábytek, podlahy nebo třeba Ježíška do vánočního betléma...

Zatímco obrovité veledomy ve stylu podnikatelského baroka rostou jako houby po dešti...

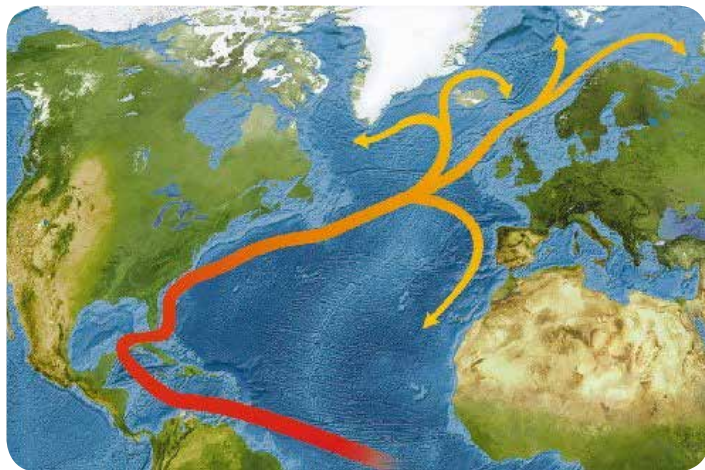
...lesy, v nichž by měly růst houby skutečné, mizí před očima vívem sucha a následně lýkožrouta smrkového. A když už „houby“ najdeme, užijme si lesa aspoň coby relaxačního terénu, nejlépe po turistických značkách

PŘEHŘÁTÁ PLANETA

Jak je to možné,“ diví se laik, „nejdřív je to samá záplava, čtrnáct dní pršelo – a voda nikde?“ Tak takovou otázku si pokládá řada z nás. Navzdory nezlomné víře exprezidenta Klause, že jsou to všechno „falešné vývody“, civilizovaný svět už dávno ví, že tenhle neutěšený stav je výsledkem globálního oteplování matičky Země. A to díky zejména rozpínavému skleníkovému efektu.

Zdeněk Lebl

ilustrace: Google

Dlouho to byly jen domněnky, nyní jsou ale k dispozici nové důkazy: v uplynulých zhruba stu letech se systém Golského proudu, který je důležitý pro distribuci tepla na planetě, výrazně změnil (Foto: NASA)

Díky tomu, že se mění klima, dochází ke změně úhmu srážek, větrnému proudění a do budoucna s možným zánikem Golského proudu se může dokonce zastavit mořské proudění a nastat tím další problémy. To má na svědomí i úbytek srážek v naší vlasti. Srážky se u nás vypaří a spadnou někde jinde za hranicemi. Většina povrchové vody oteče do řek. Je zřejmé, že se změna klimatu začíná citelně dotýkat nás všech.

V posledních letech se v naší republice dokonce zvýšil výskyt tornád, která se v naší zeměpisné šířce dříve nevyskytovala. Samozřejmě střídání období sucha a dešťů u nás byly i dříve, ale dneska jsou mnohem a mnohem častější. Tyto nezvyklé jevy potvrzují dnes i odborníci z oblasti klimatologie.

Je to „na hlavu“...

Ale vraťme se na začátek, kde jsme si položili otázku, proč v období dvoutýdenních dešťů není schopna krajina pojmout více vody. Srážky se u nás vypaří a spadnou někde jinde za hranicemi, máme čtrnáct dní tropy, padají rekordní teploty, je vražedné sucho. Naopak se jinde voda vypaří a spadne u nás. Najednou máme o dvacet stupňů míň, čtrnáct dní prší, zachvátí nás několik průtřív mračen za den a máme tu záplavy. Protože naše krajina nedokáže pojmout to-

Neo-pravovaný kohoutek nemusí zrovna téct, bohatě stačí, když kape...

lik vody najednou, takže většina povrchové vody oteče do řek.

Proč?

Protože máme úplně špatně osázený les. Všude jsou nepůvodní smrkové monokultury, které nemají takovou retenční schopnost, jako původní listnáče. Co to bylo za „komušů“ za chytráky, kteří vybetonovali koryta příkopů, lesních potoků, nesmyslně zmeliorovali pole i louky, čímž odvedli pořebnou vodu do stok?

U nás prakticky co naprší, to rychle steče do potoků, řek a přijdou bleskové povodně. Je to pořád o jednom: podzemní voda se nedoplňuje a rychle mizí. Zmizely i malé vodní nádrže či mokřady, zasypaly se tůňe. Za minulého režimu se k tomu ještě zkrátila délka

vodních toků o 1/3, navíc je ti krajinní pomatenci narovnali...

Ořesným příkladem budiž Bojovský potok, který se v meandrech vinul sousedními Čisovicemi a zásoboval vláhou nejen přilehlé louky, ale na křídlech modrých vážek a za zpěvu rozličného ptactva doslova hýřil prázdninovou atmosférou, tak jak ji po celé dětství prožíval autor těchto řádek.

V krajině došlo k velkému odvodnění, což mají na svědomí úplně scestné manýry někdejších zboljševizovaných holičů, kočich i nádeníků, kteří měli v rukou politické opratě a v krajině se pohybovali jako slon v porcelánu.

Pod Spáleným mlýnem je Bojovský potok už O. K., zato pod Čisovicemi ho je ostuda fotografovat... (viz text nahore)

Skleníkový efekt

Sluneční záření se dostává do atmosféry, kde se část odrazí zpátky do vesmíru. Část se pohltí a rozptýlí v atmosféře. Teplu však pohlcují skleníkové plyny, které jej vydávají zpět do atmosféry. Tomuto procesu se říká skleníkový efekt. S ním pak souvisí ohromný vzestup teploty v atmosféře, který způsobuje tání ledovců a postupně mění celosvětové klima.

Přirozený skleníkový efekt Země je rozhodující pro zachování života. Lidská činnost, především spalování fosilních paliv a kácení lesů zesílily skleníkový efekt a způsobily takzvané globální oteplování.

VODA

ANEB DVA ATOMY VODÍKU, JEDEN KYSLÍKU

Líšnická „čovka“ už má taky svoje za sebou...

Takhle chemicky řečeno je to strašně jednoduché... Ale aby se ty spojené atomy daly pít, aby se v nich dalo koupat, aby byly průzračné, aby se řipytily, v létě chladily, v zimě hřály, aby... Vždyť z vody všešel živo!

A právě vodě v jejích nesčetných podobách se upsala Simona Mráčková, technoložka černošického **AQUACONSULTU**, který provozuje čistírnu odpadních vod u nás v Líšnici.

Zdeněk Lebl

Foto: autor

Co to pro vás znamená, když se řekne „čistá voda“?

Čistá voda je poměrně složitý pojem, neboť já vždy vztahuji čistotu vody na daný účel použití. Pokud se chci v řece vykoupat, tak chci, aby byla voda čistá (bez přílišného množství řas a sinic, dostatečně průhledná...), ale nemusí mít kvality pitné vody. Stejně tak pokud chci vodou zalévat záhonky, tak na to nepotřebuji vodu pitnou. Jestliže ale uvažuji o pitné vodě, očekávám od ní jiný charakter.

A když se řekne znečištěná voda?

To pro mě znamená, že je voda v takovém stavu, že nejde bez řádné úpravy použít pro daný účel. Když je rybník zarostlý sinicemi, nemohu se v něm vykoupat...

Ale jak si z pohledu člověka rozumějí tyhle dvě vody?

Obecně vzato se „čistá“ voda povětšinou přirozeně vyskytuje v přírodě a průmyslovou a lidskou činností se do vod dostávají látky, které se běžně v přírodě nevyskytují, a proto si s nimi samočistící procesy ve vodách neporadí.

Kdybychom měli popsat schéma čištění splaškové vody – kterou z domácností posíláme do kanalizace v dobré víře, že se nám do kohoutků vrací, když ne kříšálově průzračná, tedy „aspoň“ pitná, jak by vypadalo?

Splašková voda přitéká stokovou sítí na čistírnu odpadních vod (ČOV). Je to klasická odpadní voda z domácností, která obsahuje organické znečištění, a v současné době i spoustu znečištění chemického. Nejprve prochází mechanickým předčištěním přes usazovací nádrž a lapák štěrku a písku. Dál v čistírně pokračuje přes česle, kde se odstraňují základní velké hrubé nečistoty jako hadry, kuchyňské houbičky, slupky od ovoce a zeleniny v tedy všechno, co by v celé té technologii čištění mohlo poškodit strojní zařízení, například čerpadla, míchadla nebo takzvané aerační čili vzduchové elementy. Tato odstraněná hmota se nazývá *shrabky* a nakládá se s ní jako s příslušným odpadem.

Co dalšího čistíčka s vodou „z kanálu“ provádí?

Takhle předčištěná odpadní voda natéká do *anoxického selektoru*, součásti biologické linky, který je konstruován jako oběhová neprovdzušňovaná nádrž tak, aby tu ve vysoké koncentraci narostla ta správná biomasa.

Ing. Simona Mráčková

Má vystudovaný obor technologie vody na Vysoké škole chemicko-technologické v Praze.

Pro společnost AQUACONSULT, spol. s r.o. pracuje od loňského roku na pozici technologa a vedoucího provozu Čistíren odpadních vod (ČOV).

Má zkušenosti s návrhem průmyslových a komunálních ČOV, úpravou vody a technologickými úpravami stávajících provozů.

Tak – a můžeme dovnitř, zve nás ing. Simona Mráčková

Tak tohle je „to, co žere a čistí odpadní vodu“?

Přesně tak! Hlavně potřebujeme, aby taková biomasa narostla v potřebné kvalitě a složení, a ne ledasco, abych byla upřímná.

Nelekejte se, teď to bude trošku odborné. Aktivovaný kal je směs bakterií a mikroorganismů, které následně v procesu „pořádají“ znečištěné odpadní vody.

Takže v selektoru se míchá odpadní voda s aktivovaným kalem a pak natéká do *denitrifikační nádrže*, jejíž funkcí je částečná biologická denitrifikace

A tu si máme představit jak?

Denitrifikace je jeden z procesů v koloběhu dusíku, při němž se mění dusičnany (NO_3) a dusitany (NO_2 na elementární dusík (N_2).

Je to proces probíhající v tělech organismů a vedle biomasy v aktivním systému jsou jí schopny i některé houby.

Ale „pojedme“ s vodou dál...

Takže z denitrifikační nádrže pokračuje tato aktivací směs odpadní vodou do *nitrifikační nádrže* – ta už je vzdušněná, protože tady do-

Pohled na nádrže biologické linky ČOV

cháží jak k oxidaci organického znečištění, tak i znečištění dusíkatého. Abychom si to přiblížili: dusíkaté znečištění ve stoce je většinou obsaženo coby organické znečištění, nebo pak znečištění ve formě amoniakálního dusíku (což je redukována forma).

Amoniak

Je důležitou součástí přírodního koloběhu dusíku. Vzniká při rozkladu organických materiálů, zejména bílkovin. Ve vodě a v půdě se přeměňuje na kyselinu dusičnou, která je společně s rozpuštěným amoniakem hlavní formou sloučenin, ze kterých rostliny odebírají dusík potřebný pro svůj růst.

Hrubé předčištění odpadní vody – česle, tady se zachytávají shrabky

Provozdušňovaná nitrifikační nádrž čistírny, probíhá tu oxidace organických látek a amoniakálního dusíku

Proto my touto oxidací chceme dosáhnout toho, že tuhle redukovánu formu oxidujeme na dusitany a dusičnany a ty pak v míchané denitrifikační nádrži redukuje až na plynný dusík. Tak tedy ve zjednodušení odstraňujeme dusíkaté znečištění.

A kam se taková vyčištěná odpadní voda ubírá dál?

Míří na konec biologické linky, do dosazovací nádrže. Ta má „v popisu práce“ prostou sedimentaci, tedy usazování kalové hmoty na dno nádrže, když z povrchu už přes měrný objekt vyčištěná voda odtéká do recipientu, což v našem případě není nic jiného než potok tadyhle kousek pod námi...

Odbočme – kde nám zůstala ta naše pitná „hádveo“?

Ta je vyráběna z těch samých povrchových vod většinou v jiné části toku, nebo z vod podzemních. Podle specifického charakteru vody je zvolena potřebná technologie úpravy vody. Třeba surová voda je jímána, oksylíčena a po nadávkování manganistanu draselného filtrována skrz preparované pískové náplně. V závěru vodu ve většině případů higienizujeme buď UV zářením, chlorem nebo jejich kombinací. Takto upravená voda je jímána ve vodojemech a odtud se čerpá do rozvodu pitné vody obce.

Kal roste a roste...

„Jak totiž pojidá vše, co jsme mu v domácnostech naservírovali, narůstá a tloustne, takže ho částečně musíme odtahovat do kalojemu, který pak je nutné odvézt do větší čistírny k dalšímu zpracování – lisování a případně sušení. Vylisovaný kal se nakonec odveze do kompostárny, kde se míchá s dalšími substráty – třeba s dřevní štěpkou, travními zbytky... a vzniká kvalitní organický kompost, jaký si kupujeme, aby nám obohatil půdu na našich zahrádkách či záhoncích kolem domu.

Ale není to tak, že by byl nějaký prospěch z toho, že „čovky“ de facto pomáhají kompostárnám k zisku. Provozovatelé čistíren naopak platí za každou likvidaci, takže mají stanovenou pevnou cenu za tunu dodaného materiálu. Výroba výsledné kompostovací hmoty totiž vůbec není levná – celý proces je kromě míchání substrátu náročný na prostor, musí se provozdušňovat, zavlažovat, a tak v tomto zařízení do celé procedury musí vložit nemalý objem energie včetně vlastních finančních prostředků. Takže společnosti AQUACONSULT jakožto provozovatelé kanalizace i čistírny odpadních vod zase musí platit všichni ti, kteří jsou napojeni na veřejnou kanalizační síť“. Tato platba vyplývá hlavně ze služby odvodu a čištění splaškové odpadní vody, ne tak úplně z platby za likvidaci kalu vysvětluje ing. Mráčková.

Ocitáme se v malé místnůstce uprostřed domečku čistírny. K čemu slouží?

Díváte se na řídicí panel s hlavním rozvaděčem. Zobrazují se tu některé hodnoty, například odtok, hladina a teplota v nádržích, které obsluha zaznamenává do provozního deníku a ten tady musí být povinně.

Celá čistírna jede v automatickém režimu, takže případné poruchy zaznamená, ať už zvukovým signálem nebo rozesláním esemesek na příslušná telefonní čísla.

Jak často se v líšnické čistírny odebírají vzorky k prověření jakosti vody do vaší technologické laboratoře?

Četnost odběru vzorků z „čovky“ je dána platným povolením k vypouštění vod do vod povrchových a odvíjí se od velikosti dané čistírny. V případě té líšnické se jedná o 12 vzorků ročně, rovnoměrně rozložených v roce. Odebíráme každý měsíc. Každoročně naše společnost podává několik hlášení České inspekci životního prostředí, Povodí Vltavy i Českému statistickému úřadu, ve kterém prezentujeme množství odpadních vod přítěklých na ČOV i vypouštěných spolu s množstvím znečištění ve sledovaných parametrech.

A ověřuje tato data ještě jiný dozorcí orgán?

Odtok z ČOV má možnost kontrolovat hned několik dalších institucí, viz Česká inspekce životního prostředí (ČIŽP), Povodí Vltavy (Dolní Vltava).

Dosazovací nádrž, ve které dochází k separaci vyčištěné odpadní vody od aktivovaného kalu. Vyčištěná odpadní voda odtéká přes přelivné hrany do odtokového potrubí

Ale vzpomeňme na to – o čem zpravodaj psal v zimním dvojčísle – když se v Líšnici odehrál nevidaný akt bezohlednosti. Je víc než na místě označit dotyčného či dotyčné za bezskrupulózní pachatele, kteří tajně vypouštěli do kanálu shnilé odpadní vody a vlivem tohoto toxického přítoku způsobili havarijní stav zdejší čistírny odpadních vod. Jaké byly následky takového, bezpochyby kriminálního počínání?

Toto počínání bylo v rozporu s kanalizačním řádem (KŘ), se kterým souhlasili všichni občané při podpisu smlouvy o vypouštění OV (odpadních vod) do veřejné kanalizace. Objemy takto vypouštěných nestandardních OV byly poměrně velké, takže přímým následkem tohoto procesu bylo „otrávení“ aktivovaného kalu a snížení čistících vlastností celého procesu. Byli jsme nuceni neprodleně ohlásit tento havarijní stav na ČIŽP, Povodí Vltavy a příslušný Vodoprávní úřad. Probíhaly několikadenní prohlídky stokové sítě v obci, ale vzhledem k tomu, že tato nestandardní odpadní voda byla vypouštěna v noci či k ránu, pátrání bohužel viníka neodhalilo.

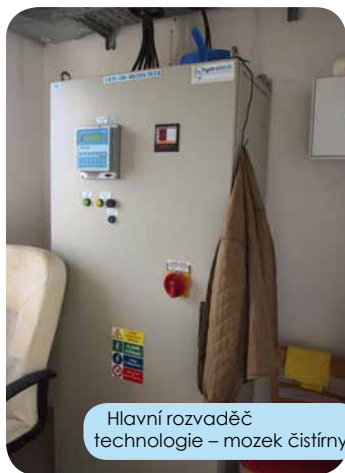
Jak tedy probíhala náprava?

Složitě! Bylo nutno celý obsah ČOV odvézt k likvidaci na jinou čistírnu, vyčistit všechny nádrže tlakosacím vozem a zdejší čistírnu „naočkovat“ funkčním aktivovaným kalem z jiné čistírny odpadních vod. Po těchto zásazích byla „čovka“ postupně „zpracována“, a to při zintenzivněném vzdušnění.

Víte, do odstraňování havarijního stavu líšnické čistírny byla zapojena řada zaměstnanců společnosti AQUACONSULT, od obsluhy ČOV přes technické pracovníky až po technology. Celá akce totiž vyžadovala úzkou a funkční spolupráci mezi naší společností a vedením obce Líšnice. A věřte mi, že jen díky opravdu plnému nasazení všech pracovních sil byla vaše čistírna odpadních vod v poměrně

Pohled na rotametr mamatky vratného kalu

Hlavní rozvaděč technologie – mozek čistírny

Takovéto oleje by se měly po vychladnutí přelit do PET láhve a likvidovat jako odpad (předat do sběrného dvora k likvidaci).

Toto platí jak pro domácnosti, tak pro restaurační zařízení – tam je navíc povinnost mít nainstalován lapák tuku přímo na kanalizační přípojce. Ten pak slouží k zachycení tuků z mytí nádobí a měl by

Drtič kuchyňského odpadu. Pomocník, nebo „drahá sranda“?

Paní inženýrko, někde jsem četl, že onen navýsost výkonný a praktický drtič kuchyňského odpadu ho přeměňuje na báječnou potravu pro krysy, takže jim tímhle chytrým strojkem vlastně chystáme náramnou hostinu...

A nejen to... Jeho použití je rovněž v rozporu s kanalizačním řádem, v němž jsou stanoveny konkrétní parametry, co vše můžeme pouštět do veřejné kanalizace.

Ano – drtiče jsou zakázané, protože v odpadu navýšují ohromné množství nerozpuštěných látek organického původu. To má pak řadu negativních účinků jak ve stokové síti, tak i v provozu čistírny. Stoková síť se tím může ucpávat – ať už v té části, kde do ní ústí náš odpad z domácnosti, tedy v místech konkrétního domu, který je v našem vlastnictví, tak i ve veřejné části stokové sítě!

Takhle ucpaná kanalizační síť se pak stane problematickou například při nárazových deštích a tedy větším objemu vody, takže klidně může přetékat vrchem. Výsledkem toho je, že se za velké peníze musí objednat specializovaná firma, která tlakovou vodou, stejně jako mechanickými způsoby – všelijakými kartáči a podobně, čistí stokové sítě celé. Trvá to však dlouho, navíc za přispění opravdu nemalých finančních prostředků.

Ale to není všechno – pokud se tyhle látky „nezaseknou“ ve stokové síti a dotečou až na čistírnu odpadních vod, neúměrně navýšují množství kalu, který se musí odvézt a naložit s ním tak, jak je popsáno výš v textu.

Suma sumárum: díky většímu objemu kalu se musí platit mnohem víc za jeho likvidaci a zpracování a tím vzrostou provozní náklady čistírny obecně.

Odtok vyčištěné odpadní vody přes měrný objekt

krátké době uvedena zpět do běžného provozu.

Řekl bych, že napravení škod rovněž nebylo bez finanční újmy, vidíte?

To rozhodně ne! Byly vynaloženy značné finanční prostředky na uvedení ČOV do správného provozu. Kromě času mnoha odborníků a několikadenní práce techniků bylo nutné uhradit cestu mnoha FEKA vozů i celodenní čištění všech nádrží tlakosacím vozem. V neposlední řadě se značně zvýšily náklady na vzdušnění aktivační nádrže, a to kvůli rychlejší adaptaci dovezeného aktivovaného kalu.

A když poodhlédneme od popsaného úděsného případu organce a sobectví, mění se hustota znečištění podle jednotlivých měsíců v roce?

Charakter znečištění odpadních vod se mění v průběhu dne i celého roku. Liší se jak množství produkovaných odpadních vod, tak jejich složení.

Výpustí vyčištěná odpadní voda odtéká do potoka

Víte, mám na mysli nešvar vylévání použitého jedlého oleje do záchodových mís, a tedy do kanalizace, bohužel nejen o Vánocích.

„V kanalizačním řádu je zakázáno vypouštět jakékoliv balastní a srážkové vody do splaškové kanalizace! Jsou jimi například vody z bazénů, které jsou poměrně čisté a s vysokým obsahem chloru. ČOV je při vypouštění těchto balastů přetížena hydraulicky (natéká moc vody) a zároveň je naředěno znečištění splaškových vod, což zhoršuje kvalitu čistícího procesu.“ zdůrazňuje ing. Mráčková

Je to opět v rozporu s kanalizačním řádem. Byla bych ráda, kdyby se tato informace dostala víc do povědomí všech občanů.

být provozován v souladu s provozním řádem zařízení a pravidelně čistěn.

Jinak se tuky po ochlazení ve stokové síti vysráží a stokovou síť přicpávají. K vysrážení může dojít už v kanalizační přípojce (spadá pod správu vlastníka nemovitosti), nebo až ve veřejné části stoky. Poté je nutné pro obnovení průchodnosti stoky objednat specializovanou firmu na čištění stokové sítě. Celý tento proces je poměrně nákladný.

A když tuk přiteče až do čistírny?

Stane-li se tak ve zvýšené míře, může dojít k situaci, že se obalí aktivovaný kal (AK) a je vyneseno na hladinu nádrží. Takto obalený AK špatně sedimentuje a může zhoršit kvalitu odtoku a nějakou dobu (i delší) nemůže plnit svojí funkci, protože nemá přístup k živinám ani kyslíku a může v krajním případě odumřít.

Upřímně řečeno – těžko s lze představit natolik uvědomělého človíčka, kterak si nad záchodovou mísou študuje kanalizační řád a vylévá do ní jen to, co mu dovoluje, a co ne – způsobně odnese kamsi do jámy na zahradě...

Co v kanalizačním řádu najdeme jako dalšího strašáka?

Největším strašákem kanalizačního řádu pro občany bude pravděpodobně sekce s pokutami za jeho porušení!

Vlastník kanalizace může při zjištění porušování KŘ uložit porušovateli pokutu ve výši deseti až sta tisíc, samozřejmě podle povahy přestupku.

Abych uvedla příklad, tak je v kanalizačním řádu **zakázáno vypouštět jakékoliv balastní a srážkové vody do splaškové kanalizace!**

Balastními vodami jsou například vody z bazénů, které jsou poměrně čisté a s vysokým obsahem chloru. ČOV je při vypouštění těchto balastů přetížena hydraulicky (natéká moc vody) a zároveň je naředěno znečištění splaškových vod, což zhoršuje kvalitu čistícího procesu. Jak všichni víme, chlor je dezinfekční činidlo, které má za úkol udržet

Ještě než odpadní vody natečou na „čovku“, projdou přítokovým objektem s hrubými česlemi

Shrabky – směs organických a anorganických nerozpuštěných látek – jsou předávány specializované společnosti k likvidaci dle platné legislativy

vodu v bazénu bez bakterií a mikroorganismů. Vrátime-li se zpět ke způsobu čištění odpadních vod, tak je proces u většiny komunálních čistíček založen na mechanicko-biologickém principu. Proto chlorovaná voda vypuštěná z bazénu do veřejné kanalizace utlumí funkci aktivovaného kalu a v nejhorším případě ho může i zahubit...

A můžeme zamknout!

inzerce

Veterinární ordinace

MVDr. Irena Luxová

NOVÉ ORDINAČNÍ HODINY OD ŘÍJNA 2018

po	9-12	15-19
út	9-12	15-19
st	9-12	15-19
čt	9-12	15-19
pá	9-12	15-18
so	9-12	—
ne	—	15-18

- provádíme komplexní vyšetření krve přímo v ordinaci na počkání
- ultrazvuk, rentgen
- operační sál s inhalační anestezí
- tým zkušených lékařů a sestřiček
- těšíme se na Vás a Vaše čtyřnohé přátele

Ošetřujeme psy, kočky, drobné savce, prevence, specializované úkony, chirurgické zákroky

Adresa: Náměstí F. X. Svobody 41, Mníšek pod Brdy
telefon: +420 737 135 426
www.vetmnik.cz, luxova@vetmnik.cz

Cena vody

„Co se toho týká, nám jako provozovatelům určují státní orgány, kolik si můžeme účtovat jak na vodném, tak na stočném. Zdražovat nad určený limit nesmíme. Zároveň nám však ty stejné orgány dávají příkazy, jak musíme zdokonalovat technologii úpravy pitné vody, stejně jako zlepšovat technologie čištění odpadních vod, abychom při nich dosahovali lepších parametrů kvality vody. Pro provozovatele je proto poměrně náročný oříšek řešit stále se zpřísňující parametry při téměř neměnné ceně vody.“ posteskne si na závěr na půdě líšnické čistírny odpadních vod technoložka společnosti AQUACONSULT, spol. s r. o. z Černošic – ing. Simona Mráčková.

DĚTSKÉ ODPOLEDNE S HASIČI

Dne 14.6.2019 se za nádherného letního počasí uskutečnil Dětský den. Tuto akci již tradičně pořádali líšničtí hasiči a jejich příznivci ve spolupráci se základní školou.

Registrace před startem je nutná, pořádek musí být.

Oproti minulým rokům byla změna v tom, že celá událost nebyla koncipována jako pochod vedoucí přes Líšnici, kdy jednotlivé soutěžní disciplíny byly plněny na jeho trase, ale všechny soutěže byly prováděny prakticky na jednom místě a to v krásném areálu líšnického golfu.

Před začátkem soutěží byly děti rozděleny do týmů. Během registrace pak každé družstvo obdrželo startovní kartu, kam byl zapsán dětmi zvolený název týmu a kde byl také seznam všech disciplín. Pravidla byla taková, že tým mohl plnit každou disciplínu dvakrát, přičemž do konečného součtu se započítával lepší výsledek (čas/body).

Doprava, doleva nebo rovně? To je v zodpovědnosti navigátora.

Pro děti byly připraveny soutěže, které podporují především jejich sportovní dovednosti i šikovnost. A jaké to byly disciplíny? Štafetový běh – děti obíhaly kuželky rozmístěné do čtverce a po oběhnutí jednoho kolečka si předávaly štafetový kolík. Skákání v pytli – po jednom se navlékly do pytle, ve kterém skákaly na danou vzdálenost tam a zpět než se vystřídal celý tým. Střílení hokejkou na brankáře – s cílem co nejvícekrát se trefit do jeho děravých míst. Sbíráni míčků – košík plný různých míčků byl rozsypan po hřišti, děti je musely posbírat v co nejkratším čase. Přenášení hrnku s vodou – hráč se zavázanýma očima a s hrníčkem vody byl navigován svými spoluhráči tak, aby s co nejmenšími ztrátami přenesl hrníček z místa na místo. Driblování s míčem – dělí musely postupně co nejrychleji driblovat s míčem mezi kužely, po proběhnutí posledního z nich se změnil výsledný čas.

Základem štafetového běhu je nejen rychlost, ale i bezchybná předávka.

Skákání v pytli. Disciplína, která vždy pobaví.

Netrefit se do brankáře nemusí být vždy lehké..

Dribling mezi kužely už znamená koordinaci mnoha pohybů i šikovnost.

Na prvním místě byly sice jen dva týmy, ale vyhráli všichni kdo se zúčastnili.

Děti se snažily plnit všechny úkoly co možná nejlépe a bylo vidět, že jim není lhostejný dosažený výsledek. Soutěživou atmosféru dokreslovalo i hlasité vzájemné povzbuzování. Dětem bylo k dispozici i občerstvení, které v horkém dni přišlo všem náramně vhod, a to nejen nápoje, ale i melouny.

Když pak soutěže skončily, čekalo se netrpělivě na vyhlášení výsledků. Nutno říci, že nebylo lehké vyhlásit vítěze, protože všechny týmy si zasloužily vyhrát. Avšak čísla hovořila jasně a nakonec se to sešlo tak, že vítězné týmy byly dva. Ale čokoládové medaile stejně obdrželi všichni účastníci soutěží.

Fotbalový zápas mezi hasiči a dětmi, který se uskutečnil po skončení soutěží, měl velmi bouřlivou atmosféru. Nakonec, po velkém boji, zvítězily děti s výsledným skóre 3:1. Hasiči si sice stěžovali, že je zařizl rozhodčí, ale to byla pouhá výmluva. Chělo by to spíše více trénovat, a ne svalovat prohru na jiné.

Nakonec proběhla ukázka hasičské techniky. Vodní dělo nahoře na hasičském autě tentokrát nehasilo požár, ale posloužilo jako kroupička pro osvěžení účastníků dětského dne. A děti tuto málo vídanou příležitost plně využily k tomu, aby se nechaly zmáčet vodou.

Dětský tým měl více ze hry, hasiči tahali za kratší konec.

Pohár pro vítěze je ve správných rukách.

Co říci na závěr. Snad jen to, že poděkování zaslouží všichni, kteří se na přípravě a samotné organizaci dětského dne podíleli. Také bych rád poděkoval Golfovému klubu Líšnice (jmenovitě vedoucí provozu paní Veronice Kamberské), že umožnil, aby se letošní dětský den uskutečnil v prostorách golfu. Bylo to příjemné, kdo přišel nelitoval.

Napsal: Luděk Žůrek
Autor fotografií: Karel Žbánek

(Text vložen bez redakční úpravy Líšnického zpravodaje)

Hurá, užili jsme si to.

PASOVÁNÍ DO STAVU LÍŠNICKÉHO

Pondělí 17. června nebylo jen dnem úplňku, který měl večer nastat. Už přes den se sluníčko rozšajnilo na pětadvacet nad nulou, a neméně hřejivou atmosférou se mohl pochlubit nový školní pavilon v horní části vsi. Dostaveníčko si tu dali „funglnoví“ a právoplatní občané naší obce, kteří se čerstvě narodili, ale i zástupci jejich rodin a vrcholní představitelé obecního úřadu a školy, aby je slavnostně přivítali.

Zdeněk Lebl
Foto: autor

Za doprovodu klavíru děti z mateřské na úvod zapěly třeba tuhle: Medvěd usnul, nezdar – bude spát až do jara. Až roztaje zimní sníh, vytáhnem ho za kožich. Zavoláme vesele: vylez, dědo z postele, je tu jaro, chlupáci, nikdo se už nemračí. Už je zase od medu, chytíme ho nezbedu. Vybral hnízdo lesních včel – nebojí se žihadel...

Pak kromě jiných daly tu o králíčkoví, který si hrál v trávě, ale daleko nejvíc si užily – Letí, letí, letí ježibaba na koštěti, letí, letí, letí – letí přes hory a lesy, na zem spadne – natluče si...

Takhle byl soubor zvědavý, jestli se vystoupení líbilo...

O čem zpívaly, děti i názorně předváděly

Za doprovodu paní klavíristky v uměleckém dojmu pomáhala i paní učitelka

Jak vidno – jejich obavy rozplynulo pobavené obecenstvo

Své vystoupení si připravila i paní starostka Hana Navrátilová, ale ta už nezpívala, když všechny přítomné přivítala slovy:

Vážený rodiče, prarodiče, milé děti,

Dnes jsme se společně sešli, abychom mezi líšnické občany přivítali naše nejmenší občánky, kteří jednou budou tvořit budoucnost naší obce. Je jich každým rokem stále víc, z čehož máme velkou radost. Velkou radost mám také z toho, že se dnes při této příležitosti poprvé setkáváme v naší nové krásné školce, na kterou jsme se už všichni moc těšili.

Na každém vítání občánků pronáším přání, že doufám, že se s některými rodiči při této příležitosti nevidím naposledy. No a mám obrovskou radost i z toho, že s více než polovinou z vás se dnes vidím podruhé a s některými dokonce i potřetí. A těším se, že s vámi, kteří jste tady dnes poprvé, se co nevidět uvidím zase.

Děti jsou požehnáním pro každou obec, a to si my, její představitelé, velmi silně uvědomujeme. Naším cílem je, aby se v Líšnici dětem líbilo, aby zde zůstávaly nebo se k nám alespoň rády vracely i v dospělosti. S hrostí se zhostíme takových závazků a nadále se budeme snažit, aby Líšnice i v budoucnu byla obcí přátelskou rodině a dětem.

Proto se v naší vsi zaměřujeme na rozvoj školství, výstavbu hřišť pro děti a podporujeme veškeré aktivity na děti zaměřené. Když jsem já měla děti malé, nic takového tu nebylo, a dnes – když vidím, jaké vazby a přátelství mezi dětmi i rodiči vznikají, si uvědomuji, jak důležité to je! Vaším, a nyní už i našim dětem přeji z celého srdce hlavně zdraví a štěstí. To ostatní už záleží na každém z nich, ale také na Vás, na rodičích, na jakou cestu je v životě nasměrujete.

Užívejte si společné chvíle, jak to jen jde. Čas strašně rychle běží a najednou se otočíte, děti jsou velké a pomalu se vydávají na svou vlastní cestu životem...

A pak už slavnostně „defilovali“ malí líšnickí občánky se svým doprovodem:

Protože se vše odehrávalo na improvizovaném pódiu blízko okna, nevešli se nám všichni rodičové se svými ratoletmi do jednoho záběru.

Čermákovi – první rodiče v pořadí a hned se usmívají. A malý Mikuláš ví, že už je tu dnes ve zpravodaji podruhé

„No né – tak ona přišla i babička a děda a...“ takže já už jsem tu dneska fakt potřetí,“ diví se Čermákovici Mikuláš...

Modrá je dobrá, ale já raděj zůstanu tradičně v holčičí růžové, myslí si možná Izabela Zamrazilová

Copak asi Adama Čecha zajímá víc – co je tam napsané, nebo co ukrývá ta bílá taška?

David Žbánek umí kouzlo: To se vezme do pusy dudlík, zamumlá se abraka dabraka, a najednou je tu ségra...

Jéjej – na tom světě je docela hezky, nemyslíte? Aspoň to tak říká úsměv Nely Jančářové...

...zatímco oči Adama Kaňky hovoří jasnou řečí: Zkrafte to, je tady děsný horko!

A tady je další Adam – sápe se po dárkovém sáčku s fialovou levandulí. Jenže dneska tu jde, kamaráde, o Valérii. Štrachovou, samozřejmě

No vida – další „pětka“. To se nám ale ta Líšnice pěkně rozrůstá, není-liž pravda. I nejmladší, František Rýpar, ví svoje...

Oslavte to za mě. Podepsána: Kristýna Bromová

...přý je tu se mnou i babička a děda. Sorry jako, ale já si zatím zdřímnu

Jedna, dva, tři, čtyři – no opravdu už je nás pět. Tedy se mnou, Matějem Tománkem

Nejmladší líšnický přírůstek Aneta Švejarová hledí nahoru, jestli tam náhodou ještě není ten čáp, co ji nedávno přinesl. Anebo vrána? „Ale vždyť je to jedno, hlavně že jsem Tady a je to!“

Zatímco maminka Štrachová už by se ráda s Valérií odebrala k domovu...

...jejich Adamovi se zjevně ve školce líbilo

A Aneta ještě jednou, tentokrát na ředitelských rukách Aleny Fialové

TY MNĚ - JÁ TOBĚ ANEB OTEVÍRÁNÍ POKLADNIC...

Nebýt soboty 18. května, asi by se mnozí z nás necítili být aspoň o trochu šťastnější, než kdy předtím. Proč? Inu proto, že na place před hasičskou zbrojnicí a stanicí autobusu si dozajista mohli přijít na své. Avizovanou Burzu výpěstků i Bleší trh, které spolupořádaly líšnické Ženy 50+ a Matky na tahu, totiž navštívila řada koupěchtivých lidiček i prodejců. Rej to byl náramný, ale co bychom to popisovali – fotky hovoří samy...

Zdeněk Lebl
Foto: autor

Za podmračeného rána Honza Hrabák a Vláda Rezek chystají „burzovní“ stánky

První „burziáni“ už na modré plachtě inzerují rodinné poklady – bramborovou kuchařku, botky samochodky, ale ne – dokonce písťalu... Jestlipak taky sama hraje?

Tady je možnost za dobrovolný příspěvek se pro začátek osvěžit. A co je na výběr? Jablka na čtvrtky, melounové trojhránky či cukroví – a všechno to jístí čokoládoví zajíci od Velikonoc

Jenže Olda Dolejší se už rozhlíží po sazenicích zeleniny i kořenáčích s kytkami...

Však už je taky nese paní knihovnice Helenka Zbáňková, která se nám po nějaké době navrátila do své knižní svatyně v budově obecního úřadu

A už se to nosí domů, ne že ne...

Neúnavné organizátorce a pěstitelce v jedné osobě Janě Snášelové to jde holt na odbyt!

Zase nic pro mě! No dyť já tady nemusím bejt...

Jo a Fialovi hlásí, že limonáda bude, totiž domácí citronáda

Tak co tady máme? Hudební, sportovní i žárovkový výprodej – taky dobrý...

Dalibor Matušinský vyrukoval s těžkým kalibrem – prý: Někdo to rád pálí! D

Jo tak na palačinku se ti sbíhají sliny, chlapečku?

A některé skvosty jsou dokonce „zadara“

Jenže tadyhle máme něco z českých luhů a hájů – pořádnou klobásu!

Blíž k rybníku je to deka na dece

Co kdo chce – za pár šupů

Sazeničky – nejžádanější artikl

Hadrárna i fajnové textilie, jen si vyberte...

„Vorkšopní“ dílnička vůbec nebyla osiřelá

Ještě pár pečených dobrot? O. K., ale dnešní oběd můžeme klidně schovat na večer...

Jakého plyšáka si, paní, vyberete? Aneb největší šou to bylo pro děti, třebaš pro tyhle tři princezny od Nováků

PŘIPOMENUTÍ VÝZNAMNÉ OSOBNOSTI

29. července 2019 uplyne 80 let od úmrtí **líšnického faráře P. Josefa Černého**. Dovolte mi podělit se s vámi, čtenáři, o několik dochovaných údajů z jeho působení v Líšnici.

19. 2. 1904 byl kaplan zbraslavský, rodák z Hluboše u Příbrami, Josef Černý slavnostně ustanoven farářem. Bylo mu 35 let. Vystřídal P. Josefa Zbejvala, který zde působil 8 let. Ceremoniálu se korporativně zúčastnil i Sbor dobrovolných hasičů Líšnice.

Foto: Jarmila Jakešová Praha, rodinný archiv

náboženství zůstalo. V líšnické škole bylo okolo 200 žáků.

Na líšnické farnosti byly záznamy oddaných, narozených a zemřelých vedeny od roku 1697 do roku 1949. Tvořily 32 knih. P. Černý vedl církevní matriky za přífařené obce Líšnice, Černolice, Klínec a Řitky.

Podle inventáře kostela a fary v roce 1903 vlastnila farnost 37,14 ha pozemků, z toho na katastru Líšnice 34,38 ha a v Horních Mokropsech 2,76 ha. Hospodářské budovy postavené v areálu fary umožňovaly chov koní, hovězího a vepřového dobytka a drůbeže.

Za první Československé republiky při pozemkové reformě farnost postoupila za úhradu osmi občanům Líšnice 6,35 ha za 6 921 Kč a osmi občanům Řitky 3,5 ha za 3 701 Kč. Podle inventárního soupisu v roce 1937 farnost vlastnila 24,28 ha pozemků.

První světová válka poznamenala život farnosti. Kostelní sbírky pro nejvíce postižené jen z části zmírily utrpení. Z farní osady Líšnice bylo povoláno celkem 152 občanů, z toho z Černolic 30, Klínce 29, Řitky 29, Líšnice 93 (Líšnice a Řitka byly spojené obce). Z Líšnice padlo 14 vojáků, z Řitky 12.

Do roku 1917, tedy 34 let, se v kostelní věži nacházely čtyři zvony. 2. 4. 1917 byl mezi C. a k. vojenským stavebním oddělením vojenského velitelství v Praze a farářem Josefem Černým sepsán protokol o sejmutí dvou zvonů ve prospěch válečných účelů. 1. května 1917 je 8 vojáků sejmulo z věže. Šlo o zvon s vyobrazením Ukřižovaného z roku 1603, vážil 250 kg, druhý s obrazem sv. Vojtěcha z roku 1783 byl značně menší. 16. 4. 1918 byl rekvírován i zvon třetí s reliéfy sv. J. Nepomuckého a sv. Floriána z r. 1796. Zůstal jen umíráček.

Po válce, 14. února 1919, byl vrácen kostelu zvon nejstarší z r. 1603. Kdo ho zachránil, odkud se dostal zpět, známo není. V roce 1924, z podnětu P. Černého dochází k pořízení dvou nových zvonů. Farnostem tehdy pomáhal Sbor odborníků Rady katolíků Československé republiky v Praze pro zaopatřování zvonů. Znalci vyslání sborem zpracovávali objednávky a kromě jiného stanovili hlavní tón zvonu ve vazbě na ostatní zvony. V červnu 1924 byly pro líšnický kostel objednané u firmy Oktav Winter zvonařství a továrna na kovové zboží v Broumově v Čechách dva zvony.

Zvon o váze 118 kg s dolním průměrem 58 cm a nápisem „Daroval

katolický farář Josef Černý“ zakoupil za 3 559 Kč pan farář. Zvon o váze 79,5 kg s dolním průměrem 50 cm a nápisem „Od osadníků líšnických“ s obrazem Panny Marie a hlavním tónem G zakoupili farnici za 2 270 Kč. Podle sběracího archivu věnovali občané Líšnice 991 Kč, Řitky 539 Kč, Klínce 459 Kč, Černolic 255 Kč, celkem 2 244 Kč. Obce přífařené k jedné farnosti tvořily osadu. Proto nápis „Od osadníků líšnických“. Zvony byly zavěšeny po vysvěcení 18. října 1924. Do 10. 4. 1942 zněly z kostelní věže tóny tří zvonů a umíráčku.

Z pamětního listu, který napsal a uložil do věže kostela 11. 11. 1925 Josef Černý, arcibiskupský vikář a farář, cituji: „V roce 1925 byl zdejší farní kostel Všem Svatých opravován. A sice střecha kostela byla celá sejmuta a znovu pokryta, jednak prejzy starými, které byly zdravé, a jednak prejzy novými. Rovněž střecha věžní byla opravena. Kříž byl nabarven, bání dána nová a sice měděná o něco větší než byla bání stará. Hromosvod je dobrý a ponechán. Náklad na tyto opravy nese sám patron pan Cyril Bartoň z Dobenína, majitel panství zbraslavského“.

V Památníku sboru dobrovolných hasičů v Líšnici a obce Líšnice z roku 1927 je P. Josef Černý uveden mezi čtyřmi zakládajícími členy sboru.

V roce 1935 po 32 letech působení v Líšnici konsistorní rada, děkan a zaslužilý farář P. Josef Černý předal farnost svému nástupci P. Josefu Fořtelovi.

Před odchodem z fary si na severním okraji obce nechal postavit domek, aby měl kde trávit svůj podzim života. Podle výpovědi pamětnice šlo o velmi skromnou stavbu. Pokoj od kuchyně dělila chodba, z té byla přístupna komora, v podkroví se nacházela světnice. Stavba svědčí o povaze jednoho z nejvýznamnějších duchovních, kteří v Líšnici byli.

Domek zdědila jeho hospodyně Josefa Starcová. Zemřela v roce 1945. Nemovitost odkázala svému bratru Františku Novákovi (zemědělec čp. 69). Jeho syn Josef Novák začátkem 90. let minulého století domek čp. 83 prodal. V roce 1993 byl demolicí zrušen. Na jeho místě byla postavena vila pana Giorgie Miglioriny z Itálie (čp. 83).

Foto domku pořízeno před jeho demolicí. Stavební archiv obecního úřadu.

Zemřel 29. července 1939 ve věku 70 let. Pohřeb se konal v úterý 1. srpna 1939. Zádusní mši sloužil vikář Jindřich Strnad, konsistorní rada a farář v Dobřichovicích. Výkrop rakve vykonal metropolitní kanovník Dr. Josef Čihák. Pohřbu se zúčastnil profesor Minařík, vikář a děkan Skála, děkan Sandrholc Zbraslav, farář Hák Třebotov, Dragoun Šlivenec, Šíp Modřany, Burian Horní Mokropsy, administrátor Arnošt Šíma Mníšek pod Brdy. V zastoupení patrona Cyrila Bartoně z Dobenína položil věnec ředitel a lesmistr Wunschheim ze Zbraslavi.

Duchovním, velkému počtu osadníků, hasičům, všem přítomným jménem příbuzenstva poděkoval za účast líšnický farář Josef Fořtel.

Je prvním duchovním pochovaným na novém hřbitově, na jehož zřízení se podílel a po jeho výstavbě v roce 1927 musel řešit požadavek římskokatolických osadníků, aby část hřbitova byla pouze pro ně,

tato byla církevně posvěcena, a na ni byli pochováni pouze katolíci. Na doporučení arcibiskupské konzistoře posvětil celý hřbitov.

Fotografie z pohřebního průvodu je od Josefa Lišky, líšnického rodáka, dnes občana Řitky, který od dětství byl v kostele Všech svatých ministrantem a zesnulého pana faráře doprovázel na poslední cestě ke hřbitovu. Dlužno připomenout, že jmenovaný ještě dnes ve svých 88 letech rád zaskočí za své mladé následovníky.

Následující dvě fotografie jsou z rodinného archivu Jarmily Jakešové.

Líšnice, 12. června 2019
Ing. Vilibald Hořenek

(Text vložen bez redakční úpravy Líšnického zpravodaje)

HVĚZDOU SKALECKÉ POUTI 2019 BUDE JANA KIRSCHNER

Třetí červencový víkend pořádá Město Mníšek pod Brdy ve spolupráci s místní římskokatolickou farností tradiční SKALECKOU POUŤ. V sobotu a neděli 20. - 21. července 2019 ožije Mníšek i nedaleký vrch Skalka nejvýznamnější kulturní a společenskou akcí regionu.

Skalecká pouť má i tradiční duchovní rozměr, a proto je sobota věnována pobožnostem a procesím na vrch Skalku, kde bude probíhat Slavnostní mše svatá celebrowaná biskupem Zdeňkem Wasserbauerem. Doprovodný hudební program na Skalce zajistí klavírista Ladislav Vrchota, mezzosopranistka Dana Krausová a Marie Zikmund. Zajímavý program bude i na mníšeckém náměstí, kde od 15 hodin zahráje a zazpívá **JANA KIRSCHNER**. Potom se můžeme zaposlouchat do balkánských rytmů kapely **CIRCUS PROBLEM**, od půl osmé je vystřídají rockoví **DEAD DANIELS**. Fanoušky Semaforu, který letos oslaví šedesátiny, jistě potěší vystoupení **PAVLÍNY FILIPOVSKÉ** ve Farní zahradě.

Součástí Skalecké pouti bude i bohatý jarmark s rozličným občerstvením, který zaplní celé náměstí F. X. Svobody. Chybět nebudou ani obvyklé atrakce pro děti v prostoru před zámekem. Pokud bude počasí přát, tak si nenechme ujít nedělní **NECKY-ÁDU**, která se bude konat už podesáté **u Zadního rybníka, letos v duchu pirátství**. Stále ještě se hledají odvážné posádky, které by se chtěly se svým plavidlem recesistické plavby zúčastnit. Pro děti bude připravena soutěž o nejlepší pirátskou masku. Skaleckou pouť zakončí nedělní podvečerní koncert v podání **PRO ARTE TRIO** v kostele sv. Václava, během něhož zazní Mozarty, Beethovenovy nebo Dvořákovy skladby.

O Skalecké pouti:

Skalecká pouť navazuje na barokní tradici starou přes tři století. Koncem 17. století dal na vrchu Skalka nad Mníškem vybudovat majitel zdejšího panství baron Servác Ignác Engel z Engelsslusu poutní areál jako poděkování za překonání morové epidemie. Kostelík sv. Máří Magdaleny, klášter a poustevna jsou dílem stavitele Kryštofa Dientzenhofera. Tradice zdejších poutí byla přerušena komunistickým režimem v roce 1953 i kvůli podolování celého vrchu za účelem těžby železné rudy. V roce 1993 byla tradice Skaleckých poutí obnovena u příležitosti 300. výročí stavby kostelíka.

(Foto: Zdeněk Lebl)

Skladové vozy Srba Servis

› auto.srba.cz

- nové i zánovní vozy
- jasný původ s jasnou zárukou
- výhodné ceny

Srba[®]
SERVIS
ZALOŽENO 1991